

308502

వ్రతదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2,

జెన్నవట్టణము 1915 సం॥ జూలై నెల 2 వ తేది శుక్రవారము

No 80

నంపుటము. ౨.

రాక్షసనామ సంవత్సర శ్రేష్ఠ మాస బహుళ షష్ఠి ౬.

సంచిక ౮౦

THE DAWN OF HOPE,

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.)

AMRUTANJAN

(REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT ANNAS EIGHT ONLY. of All dealers in Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మబలు మున్నగు క్రిములబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టో 1-కి అ. 0 5-0.

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలునే.

240 కట్టలుxల పెట్టె 1-కి అ 12

మీ ఆహారపదార్థములకు చీమలు, పురుగులబుట్టించు నల్లులును, దోమలును, పుస్తకపేటికలను చింబలనుండి కాపాడును.

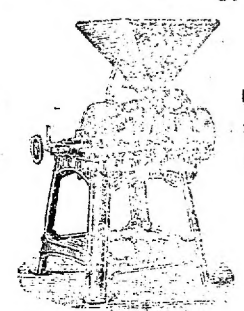
పేగు, కైఫాయిడ్ మలేరియాలోగి నులు రాకుండు కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అది లేక నిమిషమైన నుండనేరరు. అనేకవస్తు ప్రదర్శనములయందు ఆనేకబంగారు పతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందినవి. అజమి అంకు

కంపెని, బిసాక, జపాన్ వారిచే తయారు చేయబడినది

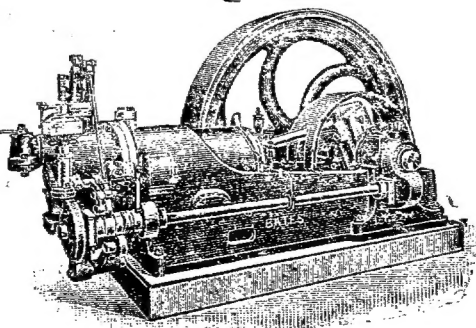
సోలు ఏజెంట్లు: టి. హర అండు కో, 16/286 చై నాబహు రోడ్డు, మదరాసు.

బేట్సు క్రూడ్ అయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, పెట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్సింగ్ క్రూడ్ అయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, పెట్రోల్ ఇంజనులు అమర్చబడినవి. ఇవి చాలా ప్రయోజనములు విక్రయించబడుచున్నవి. మా నెట్వర్క్ అధికారులు. ఇవి నడపుటలో ప్రత్యేకముగా జీత గాదు అక్కరలేదు. ధన సామర్థ్యం చాల చోట్ల పనిచేయు చున్నాడు. ఇవి చాలా ప్రయోజనము. వేలు అతి సరసము. 2 1/2 మెట్రిక్ టన్ నెట్వర్క్ ఇంజనులకు వాటి యంత్ర స్వేదనామా నుల సహ సులభము. నిర్మించు గా నుంచబడును.

పిండిచేయు యంత్రము.

గ్యాసు ఇంజను.

కృత్రిమములకు సులభముగా నీరు సర్దుబాటు చేయగలిగినటువంటి అన్ని రకముల పంపులు, క్రాన్చియంత్రములు, బియ్యపుయంత్రములు, నూనెచేయు యంత్రములు, పిండిచేయు యంత్రములు, వాగు వాట్ల చిల్లర సామానాలు, బెల్లింగులు, చెక్రములు, బేరింగులు, హెచ్చింగులు, శిలించు ఆయిల్లు, కగయిల్ యంత్రము నాణ్యమయినవి సరఫరయిన భగవంతు అర్జును యుచ్చిన కంటి కప్పుచేయబడును. యేవిధములయిన ప్యాక్టరీలు గాని కలెక్ట్రాట్లచేపి కట్టి ఇవ్వబడును.

సోల్ ఏజెంట్లు:—

డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో, ఇంజనీర్లు,

బ్రాంచి బెజవాడ.

20 సి. సెకండులైను బీచ్, మదరాసు.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెని,

వరాపు వరకులు, మదరాసు శబ్ద.

తెలిపి విశాసము:—“ఉమ్మడియార్”

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతరమైనట్టిన్ని బర్గానైజలకు తగుమైనటుల ఇమిటేషన్ కంపు లున్ను క్రైకాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడకాసులు అణకాసులున్ను బంగారపు నగలు న్ను మైరాళ్ళుగల నగలున్ను కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకుఆర్డర్లు పంపుమరని ప్రార్థించుచున్నాము.

వరకాభివృద్ధికి నూతన మార్గము.

మీరు వ్యాపారము చేయు నస్తువులను, మీచే తయారుచేయబడిన నవీన రకపు సామాన లను, నిర్మింపబడిన నూతనయంత్రములు న ఆంధ్రప్రదేశ్ కు న కెంకింపవలె నన్నను, ఆం గ్రహములందు వాడుకలోనికిం దేవలెనన్నను, మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర పత్రిక స్వాసిద్ధముగా నున్నది.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.

ప్రకటన వ్యయము.

ఇంగ్లీషుభాషి కైపులో అచ్చుచే విషయమునకు కాలములోని రై నూ 0-3-0 చొప్పునను, భాషలు అ గుళము 1కి రు 1-0-0 చొప్పునను తీసికొ.

పెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్ర దలచినవారు మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన ం ముల పట్టిక కొరకు వ్రాసిన బంధువును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

క సూ రి

వివ. జ్యోములకు, కలరాకు, సు.ధికి, బాలింతోగము లకు, వాకములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, ఫుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని హ్యూక్రె కెలిసియమ్మి. కాని కస్తూరి బంగారమున కన్న మియమగుటచేతను, నవసన సమయము లందుదొరకుట దుస్తరము. మా డిపోయెందలి కస్తూరి యుదితర పదార్థము లేవియును కేర్పబడవు. ఇంకొకటి మాతావునం కొనిన వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసా పరిక్షించిన నిజము. తెలియగలను. అట్లుచేయుటలన్ని కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తూలు 1-కి రు. 30-0-0.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

Wanted.

Immediately a teacher who can teach English to 1st Form and Hindustani to 1st, 2nd, and 3rd Forms. Pay according to qualifications. Apply sharp with testimonials

Secretary
E. M. A. L. VIDYALAYAM,
Cowtharam P. O.
Krishna Dt.

కావలెను.

జెజవాడ కన్యకాపరమేశ్వరీ హిందూమహిళాశాలకు హిందూమతమునుగురించి బాల్యమున వ్రాసిన పాఠములు చెప్పటకు ఒక ఉపాధ్యాయుడు కావలయును. నెల 1-కి తీరిము రు20లు. పలు విధములైన కాస్త్రీయ హిందూమతముల గవ్యరూపము చక్కగా గుర్తెరిగినవారుగనూ, నాపరమేశ్వరీని గుర్తెరిగినవారుగనూ, నుండకల యవన. ఇంగ్లీషు తెలిసియుండటవాంఛనీయును. దరఖాస్తులు ప్రభుత్వ నూర్యసారాంశం రావుగారికి జెజవాడకు పంపవలయును.

కావలెను.

వాజుమర్రిలో స్థాపించబడిన శ్రీ వర్ధింజి వాస్తిట్లో ఆలయ నిర్మింపబడుచు వ్రాసినవిక గల ఆస్తిపైయు నున్న పుస్తకమునాని కావలెను అంధ్రదేశములో ప్రతి తాలూకాకు యొక ప్రావిలింగ్ యిన్స్పెక్టరు నెలకు రూ ౧౫-౧౫-౧౦ తీరిము చొప్పున కావలెను. నెలకు ట్రావిలింగు భత్యము రు ౧౦-౦-౦ కూడ నియమము. కావలసినవారు నెక్రెటరీ గారికి వ్రాసిన, దరఖాస్తు ఫారము పంపవలెను.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము నందును ఆంధ్రపత్రిక పత్రికమున క్రొత్త చందా వార్లను తేల్చి ఏజెంట్లు కావలసి యున్నారు.

1915 వ సం॥ డిశంబరు ఆఖరు లోపల ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్తచందావార్లను చేర్చగలిగిన వారు నూమూలు కమీషనుగాక నీ క్రిందివిధ ప్రకారము బహుమానము లీయబడును.

చందావార్లను చేర్చగలిగినవారికి	రు 50-0-0
50 " " "	20-0-0
25 " " "	8-0-0
పలుకు చెందు నెలలలోపై 25 గురు	10-0-0

పొమ్ముచెల్లించువారు మాత్రమే చందావార్లను చేర్చవలెను.

చందావారును దినపత్రిక 2

లకు ఒక్కరుగనూ, దినపత్రిక

చందావారును ఇద్దరుగనూ, 12 మాస

లకు 4 గురు గనూ నెన్న బడుదురు.

గ్రామజంతువులతో చేరినవారికి మాత్ర

మే నన్నయించును.

కురులగు వారికి వలయునని, పిమ్మట అమ్మ

లము డిపోవారి యాషధములు యేజెన్సి

మీసగలగును. మీ నేజరు.

మంచితరుణము.

అమ్మ! త్వరపడుదు!!

సంవత్సరాది సంచిక తయారైనది. 10000

కమీషను బయిండునకు సిద్ధముగా నున్నవి.

అనకు ప్రకటనముల బంపగోరినవారికిను

తయారాదు. వెంటనే వ్రాయుడు.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు,

వృత్తాంత లేఖలు

అన్నవరం వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషముల యొద్దనుండి).

కాలమానము.

అన్నవరం జూన్ 22:— ఎండలు బహు తీవ్రముగ గాసి పొడవైనవియ్యునుండి అడవిమితముగ ముసాబుచేసి కలిగించుచున్నది. బుధవారము నుసరించి రైతులు మెరక పైగుల నాటుచున్నారు.

శ్రీసత్యదేవ మనోల్లాసినీ సమాజము.

వైసమాజమువారిచే మా గ్రామపరిమిటరీన్యూలు విద్యార్థులకు నేటికే బహుమతిగానిచ్చుటకు విర్పడిన చొప్పున నే కాలముననోగాని గతవత్సరము నియ్య జాలరైది. ఈ సంవత్సరమైన నొసంగి విద్యార్థులకు ప్రోత్సాహ మిచ్చెదరు గాక!

పుస్తకభాండాగారము.

ఏ కారణముననో ఈసంవత్సర మొక్క ఒమీరంగ సభ నయినను మా పుస్తక భాండాగారము వారు జేయజాలరైది సలేదా! కాశ్యని ర్యామాక సభ నైసను గావించలేదని వ్రాయుటకు మిగుల విచారించుచున్నాడను. గతసంవత్సర కాశ్యనివేదమునందు రాభోవు సంవత్సర మింతకంటె నెక్కుడుగభల గావించెదమని వ్రాసియు ఏలకో ఉండేతులేనని. భాండాగారిగారా! నేల్లానుమ! త్వర పడుడు! ద్వితీయ వార్షికోత్సవము వచ్చుచున్నది.

ఒక వింతమరణము.

గతదివసంబున ఎడల వీరన్న యననోడు కూలికి పోయి యజమానునియంటి పనిజేయుచు ఆ కారణమున నేల గూలబడి, మృతినొందెను. నోట మాటయునును రాలేదు. ఆహా! భగవన్మహిమ! మృత్యు వేపుడును మామ్రని వెను వెంటనే యుండుగాబోలు!

పోలవరం వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషముల యొద్దనుండి)

కాలమానస్థితి.

పోలవరం జూన్ 26:— మొన్నటిదినమున ఆకాశము నల్లని కారుమబ్బులతో నిండి యుండినను పిమ్మట త్వరిత గతిన వర్ష విడుదలయి ప్రారంభయి క్రమముగ గొప్పవర్ష మై రెండురోజులవరకు రాత్రింబగళ్లు తమ పర్యాయమును వెల్లడి చేయునట్లు గ్రామమునంతను చిన్నచిన్న యేరులతో నలంకరించి, ప్రజలను కీర్తనలుచే కణకించుచు, జలజల ధ్వనులను పీడలేదు. కాలసరణికి గ్రామము నెక్కుడుగ గన్నవచ్చి ననుచు మెక్కుడుగ నూపించినను నెక్కుడు కష్టముగ నునకు గన్నట్లుచున్నది. కడచిన మంగళ వారమునమును వేడి గాడుచుచే గృహించిన ప్రజలు ఇట్టి కీర్తనలుల ధాటికి నోర్య లేవంద నున్నారు.

వాణిపుస్తకభాండాగారము

ఈ భాండాగారమునందభిమానముగల్గి తమ కేర్తుల నన్నిటి తద్వినియోగమునకై సుపయోగపఱచు వారలు పిన్న పుస్తకములను వారసుటంజేసియు, వారలలో పలువురు ఇతర గ్రామములందును పట్టణములందును విద్యార్థులను విద్యార్థి లగుటంజేసి కొలదికాలము మాత్రమే వాణిపుస్తకభాండాగారము నకు సుపయోగ కారులగుటంజేసి, సంవత్సరోత్సవము మాత్రము మిగుల వైభవముతో జరుగుచున్నను ఈ భాండాగారము నుంచి యభివృద్ధికి వచ్చుట కేమియు నవకాశములేదు. ఈ గ్రామమున దొంతివమువారి యావ్యోగము, మనోభోద్ధయము నకు బోద్ధదగిన వార నేకలున్నను వాండ్లవార దీనినిభి వృద్ధికిం దెచ్చుటకు ముందంజవేయకున్నారు. భాండాగారోప యోగములు చక్కగ గు రైతింగియున్న యీ యావ్యోగలే దీనియందు నిరాదరణమాపించుచుండ, వీరి ఘనతను విమర్శించుచుండు తురజ్జనమైన తేలి మూర్ఖులు వారి మార్గ మేల యవలంబించరు?

గుంటూరు వార్తలు

(ఒక విశేషముల యొద్దనుండి)

కాలమానము

గుంటూరు జూన్ 29:— మూడురోజుల క్రిందట మంచి వర్షము కురిసినది. చెరువులు నిండినవి. అప్పటినుండియు ఆకాశము మేఘా వృతమై అప్పుడప్పుడు చినుకులు పడుచునే

యున్నవి. పువ్వాస యీ నైపుల పడినది. అయితే ఆంధ్ర యెదురుభిన్నించినదనియు, ఆంధ్రమామలవరకు వర్షము కురి యదని జరుగనొనుచున్నాను. నిన్న నేటివరకును వేడిగాడులు కొట్టుచుండి, గాడి మార్పునలే నదంతయు పోయి, తేత ము చల్లబడుట యాశ్యగ సంకల్పించున కొనియాడ తగి యున్నది. కావగ్యరూపుయొక్క కృషింబులు చిత్రంబులు ఒక విశిష్ట.

మా వైసు వైసుమను గారును, ప్రమాకారి ఒక కాంసిలరు గారును గుట్టపుబట్టాబండినెక్కిచేపుట్టుకొని, ఉదాలో లో గుట్టమున కిగు పక్కల కట్టిన ప్రాచీన గుట్టము ఉల కనగా వారిపోయెను. బండియొక గుంటుఖా పడి కట్టక్రిందు లయ్యెను. బండివాడు బోర్లపడుటచే ముఖమునకు మోకాళ్లకు యింకా యితర స్థలములయందు దెబ్బలు తగిలినవి. బండిలోని వారికి బలమగు దెబ్బలు తగిలలేదు. కాని వీరికిని ముఖము నందును కాలునందును దెబ్బలు తగిలినవి. మా గ్రామములో 600 లకు పైగా యీ జట్కాబండ్లు గలవు. ఇందు నూటికి 10 గుట్టములైనా నుండిగుట్టలున్నట్లు కనపడదు. ఇందులో గుట్టపు సామాను చాంతాకుతోనే చాలభాగము కురి పుచ్చెదరు. సామానుల మేళముగదా! గుట్టములు బక్కచిక్కి చచ్చుటకు సిద్ధముగా నుండును. బండ్ల యందము చెప్పెదను. ఒకనాడిద్దరు తగు మనుష్యులతో బండిలో పోవుచుండ, బండి రెండు చెక్కలై ముందు భాగము గుట్టములోను, వెనుక భాగము భూమిపై పడెను. మనుష్యులకు బలమైన దెబ్బలు తగిలినవి. ఇదంతయు నెవరిలోనమా యిప్పటికైన నెనుచెరు మనుగారు కాంసిలరుగారు యోచించి తగు పరిహారముచేతు పాటుపడి తమ పురజనుల నిట్టి యిట్టుకలకు చాల్పడకుండ జేసెదరుగాక! అయభవము మీద ప్రజల యిక్కట్టులు ప్రభా ప్రతిపదలకు బోధగుని వ్రాసు నానాసించితి. బండ్లకు లై సన్ను ఇచ్చునప్పుడే బండి యెటులుండవలెనో, గుట్టపు సామా నుతో పూర్వముగానాండి, గుట్టము నుంచినగునో కాదో విచారించి ఆట్రుకు తగినటుల తగినపని పుచ్చుకొనవలెను.

మనసిపాలిటి ఎన్నికలు.

మా గ్రామ వైసుమ పదవి జూలైలో భాగి యగును అందుకు అన్నిటికెక్కిద్దగు మా అస్సారావుగారు వచ్చెదరట! అయితే న్యాయవి మానుంకరావుగారి వచ్చిన బాగుండునని యెక్కడ నదంతి. తరువాత కాంసిలరు పదవులు క్రమక్రమ ముగా గాబీయగును. పాలిటా క్రొత్తలకు చోటిచ్చి నైవొలు గుట సతుంజనును. ముక్తము. విధి.

పన్నులు.

ఈ మధ్యపన్నులు కృద్ధియైనవని ప్రజలు అలవరించు చున్నారని మీ పత్రిక కుండు వ్రాసుబడిన యంశము నిజము. అయితే వీరికి బలమగు కారణము కలదు. ఒక వార్త కాంసిల రును మరియొక వార్తకు జేయుటయు, జేసినను ఆ వార్త కాం సిలరుతోడుగాకపదార్థ యుండుటయుతలసింపుచునేసినాపము జరిగినది సాధారణముగా మనము చూచుచునే యున్నాము. కాంసిలరులో భేదములు, విరోధములు, పరిశీలలో నిత్యము చదువుచునే యున్నాము. మొత్తముమీద వెనుకటి కంటె అంతట రెండు రెట్లుకన్న తక్కువ లేదు. మూడు రెట్లు కూడ పడినది. కట్టిన విధానము చెప్పెదను. ఒక యిల్లు కలదు. దానికి, నెలకు 10 రూపాయలు అద్దెకచ్చును. ఆ తీరున నె టుటిటికి పక్క యింటికి ఆ బారులో ఇండ్లకుకట్టిరి. అయితే యెదుటింటి కనంత బట్టి 4 రూపాయల కన్న ఎక్కువరాదు. ఇది విచారించలేదు.

విశాఖపట్టణపు వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషముల యొద్దనుండి)

కాలస్థితి

విశాఖపట్టణము జూన్ 30:— ఉత్తర సర్కారుల తుదక కుండలమును పేసవహించిన వార్తలనుమగూడ నిసంవత్సరము జేసినవిహింప కిక్కిము గాట్లు కన్నట్లేను. క్రమము చిదుగుటకు పూర్వ ముదిమితమును బాధాచ్యునట్లు వారమురోజులక్రిందట కొన్ని రాత్రింబగళ్లు గారి మనునదిలేక గ్రీష్మపాద మితిమారి జన లిండ్లయందు నిలుచుటకు విషగాతుండెను. అంతట వైక కృపవలన నొక పెద్దవాన కురిసెను. అటు వెనుక నెక్కడిదో ఒక తుపాను విసరి, వారము రోజుల క్రిందట “గాలి” “గాలి” అని జనులిడు మిట్టలకు మారు “వర్ష” “వర్ష” అనిపించుచున్నది. జేకము చక్కన చల్లబడినది.

శ్యామశాస్త్ర పరీక్షలు.

వి. యల్. పరీక్షలు తేలలేక మూలముల చాల కాలముండి నిశ్చలపడిన వారీయేను సంవత్సరముల పదు పడినది సంతసించుచుండగా మాయూర ఇంటర్మీడియేటు స్కూలు ధైర్యు పరీక్షలలో తేలలేనివారి మొట్టలలో ఎఫ్. యల్. పరీక్షలు తేలలేని వెక్కిరించే గుంపును కలపించి. మాయూరబాపిలో పీడనగానున్న మ-రా-రా-శ్రీ నిష్ఠల బలముమూర్తిగా రీసంవత్సరము యమ్. యల్. పరీక్షలో కృతార్థులైనది తెలుసు కెంతయు సంతసించుచున్నాము. అంధ్యులలో నీ యుత్తమ పరీక్షలో కృతార్థులైనవారు కిరితో నలుగురు. అందులో మగ్గురు మాపురమున నేయుండుభాగ్యము కలిగినందులకు పురవాసు లెంతగర్వించినను తప్పలేదు. పూర్వ మీషరీతయందే కృతార్థులయినందులకు శ్రీ పురుషోత్తము పంతులుగారి విశాఖపట్నపు బృహదారం బహూకరింపును సభరింపకదా! ఇప్పుడింకను వీరివిషయమే మానమేల ధరించి యుండిరో తెలియజాలునూరము.

శ్రాత్రుమార్కెట్టు

మాయూరి కురుపాం మార్కెట్టు మేసెల 15 తేదీని యధావిధిక తెలుపబడినదిగాని నేటివరకు ఏకారణము చేరనో ఒకకోవట్టి దుకాణమున అందుడి పనిజేయబడుటలేదు. కూరల బజారుమార్కెట్టు పూర్వభాగాలో కూడుటకు మ్యూనిసిపాలిటీవారు లైసెన్సు యివ్వనందున కురుపాం మార్కెట్టులోనే సాగుచున్నది. శ్రీధూపతిరాజు వేంకటపతిరాజు గారి కురు మనుగా ను కుకాలములోనే మార్కెట్టు అతలును దుకాణ ముఖజాబుంపించి శ్రీమరుపాం రాజావారు మాపురమునకు దనుదీసిన యీ అమూల్యపుట్రడము తగిన రీతిని ఉపయోగములోనికి తీగలిగినను ఘనతనో ౨౪ గలుగుదురని నేను కోరుచున్నాము.

కాలేజీ.

మాపురమున కాలేజీ నేడు తెలుపబడును. ఇప్పటినుండియు బాలబడు మతబోధ చేయుబడునని వాడుకగలదు. ఈ కాలమున బాలబడు మతముకన్నను మిక్కిలి అవసరముగా నేర్పరింపించి నత్పూర్వము. శ్రీపురుష విద్యార్థులలో నీవిషయమున మిక్కిలి కొరత గానించుచున్నది. లాధికారులీవిషయమున జాగ్రత్తపొందురుగాక. గొప్పరీక్షల యం దారితేరి విద్యార్థియములలో మార్గదర్శియను పేరు వహించిన యొకపాఠశాలాధికారి తనవమానని వివాచామున కొకసా మేళ మేర్పించి ఊరేగునపుడు తానకూడ బండి ముందర మేళ మాడించుకొనును వీధుల వెంబడి నిగుట మిక్కిలి విచారకరముగనున్నది. వారు నివృత్తులవచ్చున యుజను, వైద్య చేతిగుట్టులును, భూములు అరుటచేత వారి మాన్సు చంచలింపక పోవచ్చునని చూపరులను మాత్రము వివరింపగ గన్పట్టకపోదు. ఒక సంఘసంస్కరణ కాఖకు ప్రెసిడెంటుగాని, ఉపకారకతనముగన నొక గొప్పయువ్యోగిగాని ఇట్టికార్య మొనరించిన అంతనిదాపాత్రులు కాలేమో కాని యేటిట పందలకోలది విద్యార్థులు తన్నేనిమనమున కాదుమంద వారల నత్పూర్వము తాన ప్రవాదియై యుండి యెట్టి గర్హమును కార్య మొనర్చుట కోచనియను.

అనులాపురం వార్తలు.

(కృష్ణ విలేజుకు యొద్దనుండి)

కాలముము.

అనులాపురం జూన్ 27:—ఈ వారములో వర్షములు భార్య కరిగివచ్చి సప్తాధిపతుల సమృద్ధియైనదని రయగు లంకను సంతోషించుచున్నాడు. భూమిమునం జూన్ చల్ల నయ ప్రభు బల్లాపముగా నున్నది. గోదావరి నదికి ప్రవాహము హెచ్చినది. కాలవలయందు వడనలవై యధావిధిగా ప్రజలు ప్రయాణములు జరిగిండు కొనుచున్నారు.

హైస్కూలు.

మాపురమునగల బోర్డువారి యున్నతపాఠశాల యీ సెల 21 వ తేదీనె తెలుపబడినది బాలబందరుకు సందడిగా బడికీబోవును వచ్చుచున్నాను. ఈ సంవత్సరము స్కూలు ధైర్యు పరీక్షలలోను విద్యార్థులలో ఇతరపాఠశాలలకంటె హెచ్చుసంఖ్యగలవారు కొకశాలా ప్రవేశమునకు యోగ్యుల యివారని వినుటకు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాము. బాలబర కాగ్లేయభాగం గలపుటలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన శ్రీ వెనుమర్తి వెంకట్రాయయ్యగారు మాపూరు గాథ విశ్వాసమున కెంత యుః బాత్రులు. ఆతడు సాపమాగాని మాపాఠశాలం ప్రవేశించిన యే ముపాధ్యాయుకును బట్టుచుని నొక వత్సర

మయనం బనిజేయకయే మరయుకపోటి కేగు. వలన కార్యభారము బూనినయూపాధ్యాయులు లేని భ్యాసము పన్ను గిలుచున్నది. ఉపాధ్యాయుల వేతనక్రమం వీనము బోర్డువారిచే వృద్ధిచేయబడి దొరతనమువారిచే నం గీకరింపబడినట్లు గూడ వినుచున్నాము. అయినను ఈదుస్థితి మార్పుజెందకుండుట కడుంగడు కోచనియను. మా పాఠ శాలా కార్యనిర్వాహకులు ఈ కృత్యసలం గుర్తించి తగు సుపాయం పారసి యూపాధ్యాయులు మూడుసంవత్సరము కాలం బయిన పీఠముగా నుండున ప్రేర్వగుప నుచిత ప్రయత్నముల జేతురని నమ్ముచున్నాము.

కోర్టులు.

మా పట్టణమున బనిచేయు రెండు ముసలుల కోర్టులును వీసంగిక్రే మూడుబడి యీ సెల 21 వ తేదీనె తెలుప బడినవి. ఇకతరు (ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు ముసలుగ బనిచేయు చుండిన శ్రీ దూర్వాసుల లక్ష్మణమూర్తి పంతులుగారిని మా అడివనల్ డిస్ట్రిక్టు ముసలుగను నిరదేశక మా కడివనల్ డిస్ట్రిక్టు ముసలుగనుండిన శ్రీకోట నరసింహము పంతులుగారిని రాజమండ్రి అడివనల్ డిస్ట్రిక్టు ముసలుగను పెద్దాపురం డిస్ట్రిక్టు ముసలుగా నుండిన శ్రీ బుర్రా వేంకటేశ్వర రావు పంతులుగారిని మా (ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు ముసలుగను హైకోర్టువారు నియమించి. వారు వారు తమ నియమిత స్థానంబుల నలంకరించి పనిచేయుచున్నారు.

ఒకరెల్లాలో బనిజేయు ముసలుల నాజిల్లాలోనే వేరు వేరు స్థలముల కేర్పాటు జేయుటచేసిది హైకోర్టువారు వ్యం తముగ జేసిన మార్పులుగావని ప్రజలనుకొను చున్నారు. నా జిల్లాజడ్జిగారే యిట్టివారులం జేయింపగోర హైకోర్టువారికి ప్రాసిననియు నందుచే నిట్లు గావించబడినదియు గట్టిదందలి గలను. అదియే నిజమైనచో జడ్జిగారి కిండులకొక గొప్పకారణ ముండి యుండునని యూహించుట కలగము లగును నున్నది. శ్రీ కోట నరసింహము పంతులుగారికిని ఇక్కడి న్యాయవాదులకును సరిపడలేదు. వైవాధ్య సంవత్సర కాలము నను వీరిక పురుషుల పరస్పర వైషమ్య భావములతోనే కాదు గడవలసి వచ్చినది పంతులువారి కిక్కడి న్యాయవాదుల తోనే గాదు, వీరివరకు బనిజేసిన తెనాలిపుర న్యాయవాదు లతోను సఖ్యము జరిగియుండనట్లు వినియున్నాము. కావున విట్టి భారముకు మాపుర న్యాయవాదుల నిందింప బనిలేదు. మాయూరి న్యాయవాదులే చెడ్డవారనకొన్నచో (ప్రిన్సిపలు ముసలుల గారగు లక్ష్మణమూర్తిగారితో సాహార్దమేల కుదుర వలయు? పంతులువారికి ప్రజలందరును కృతావముచేతనే చెడ్డ వారని గాథవిశ్వాసమైనట్లు మే నూహించితిమి. వారికి అను మానముమొందు. లక్ష్మణమూర్తి గారికి ముసలుల పదవియందు భాయయుండని సంతోష లేఖ వ్రాయుచు నొకవిలేఖకుడు ఆంధ్రప్రదేశ్లో కొందరు ముసలులతో వారికి పరిష్కారమే ప్రధానముగా ద నియు న్యాయ దృష్టితో నభిప్రాయముల బరిష్కరించు చుండిర నియు వ్రాసిపాడుట. అందులకు పంతులుకా రాగ్రహవేకు లై కొందరు ముసలులకులలో లేఖరి తమ్మునే యుద్దేశించినట్లు నిరపర్యకాని లిల్లేఖన మొకన్యాయవాదివై నాగొప్పించి వారి యందు ద్వేషభావం బవలంబించిరి. అందుచేతనే గాబోలు పంతులువారా న్యాయవాది లెక్కలం బుచ్చుకొని పరీక్షింప ప్రారంభించిరి. లెక్కలలో వారికేమును లోపములు గనబడక పోవుటచే పంతులువారితోటితో విరమించి లెక్కల తిరిగి యా న్యాయవాది కిసంగకలిన వారైరి. వీరికి బదిలీయైన తిరు వాత చార్జి ఒప్పగించు నమిత్త మీపుర మే తెంచిన పన్న డియూరి న్యాయవాదులేమి యతరులేమి వారిం దర్శింపలేదు. వారు వచ్చినది మి వెదలిపోయినదియు గూడ నేకించి వెలి యడు. ఇదివర కుండిన ముసలులలో మాపూరుసన్యాసుం బడయనివారులేను. పంతులువారికి నుకీలత్వముంబెందిబ్రజలవై ననురాగమున కృద్ధిపరచి భగవంతుడు లోకమునకు మేలు జేయుగాక యని నిండుభూనికతో ప్రార్థించుచున్నాము.

యూనియను.

అనులాపురం యూనియను క్షీకతో చెన్నపురి యాంధ్రుడొకడు కడవిన సెల 18వ తేదీగల యాంధ్రప్రదేశ్ యంకొక లేఖవ్రాసిపాడు. మాయూరియను పరిపాలనా క్రమమున చిరకాలమునుండి నేటికల వనకరతలములకముగ్రహించిన యీ యాంధ్రుడు చెన్నపురివాడో మరయొక చిన్న పురివాడోయూ హింప శక్యము గాకున్నది. ద్రోణంగాజు రాఘవేంద్రరావు ప్రభువులీ యూనియను పరిపాలకులుగా నున్నప్పుడు ఏయభి వృద్ధియు సమకూరలేదని వ్రాయుట కడుసాహసము. ఇప్పటి

అంధ్యు. విశేషమే. వాం. గాబోలు మాపాస్తాఫీని. బూడ్పించి పొల్లుగొని పోవువాన్లు. నడుమ గురిసిన చెద్దనన్నులకు నీరు గొడ్డు. ఫీసుగోడల కెగదటినది. వారి కింగీపువైద్యముసంగు శేము గలదట. అదేమో గాని యీ యాంధ్రులనకభట్టుకరె. బా. డటయను మాత్రము ప్రవీణత హెచ్చుగానన్నది. ఎప్పుడును రోడ్డు మొగ మెటు గని సుదులకు సయతిము రోడ్డుజేయించి రట. అట్టి సందు వారింటికి బోవు సుదే అయియుండవచ్చున. విశేషించి వారి యుపయోగాగర్థ మాసుదుకు రోడ్డుజేయించిన మాటయు వారియంటికి బచ్చియుననన్న చెనవుయూనియను కన్నువైని బూడ్పించినదియు నజమే. బహుజనోపయోగము కొరకు ప్రజలసామ్యు వెచ్చింపగలెగాని అట్టివి యెన్ని పనులో చేయవలసియుండకొలదియందిమాత్రమే యుపయుక్తముగు పను లై ధవ్యయము జేయించుట పరిపాలనానీతి గాదు. కావున నో పాతలారా! ఈయాంధ్రుల మాటల గమనింపక మీ మీస్థాంతులంబుల నేరు పరిపాలనాధ్యక్షులుగ నుండిన పురపరి పాలన సువ్యక్రముగనుండనో వారిని విద్యాధికత్వముగనుంచి చూచి అట్టివారి నేర్పరుప నధికారుల గోర (బయల్పొంపుడు. మీపురోవృద్ధియభిలషింపుడు. శృధాకా మానము జేయకుడు.

గంజాముజిల్లాలో నొక రైతు దొంగతనమువారి వద్ద బడులుపుచ్చుకొనుట.—గంజాం జిల్లాలో ప్రభు త్వోవ్యోగుల నీటి పారుదల కుపయోగించు చెరువు కన్నము లను తక్కువ ధరలకు లైకలకమ్ము కద్దలి నకలంబించి యు న్నారు. ఒక రైతు దక్షిణల్యా ప్రాంతమున నన్న భూము లను విక్రయించి నపుడు వానిలో నొక భూమిని కొనెను. దొరతనమువారు బలిల్లివైన సామ్యుతో నా భూమిని సాగు బడి చేయుటకు పీలుగా నుండ నట్లు చేయుట కా సామ్యు చాలలేదు. అతని దగ్గర సామ్యులేమి. గాని చేయునది లేక యీ రైతా భూమిని మరయొకం కమ్మివేసెను. తాను పుచ్చు కున్న ఋణముతీర్చుట కాకదు తాలూకా కేవలకెల్లి లెక్క చూడమనగా నీవు నీ లెక్క పన్నురించుకొన గోరెదవని అనలును 7 సంవత్సరముల కడ్డీ. చెల్లించకని యుండవని వారు చెప్పిరి. అతడు బహుల పుచ్చుకొని యొకసంవత్సరము మాత్రమే యెనది. అతడదవరకొక వాయిదా కడ్డీగూడ చెల్లిం చెను. మహాకాయకద్ద బరులు పుచ్చుకొనననుగూడ చెల్లబడి లేదీ నాటికే క్కగాని కడ్డీ: య్యగులైన పనలేదు. దొరతనము వారివద్ద బరులు పుచ్చుకొని నంల కాసామ్యు తిరిగే సం వత్సరము నాటికే ఇచ్చిన 7 సంవత్సరముల కడ్డీ దండుగగా యివ్వలసి వచ్చినది. ఇది ఏమో చిత్రముగానున్నది. అతడు. రు 400 బరులు పుచ్చుకొనెను. సంవత్సరము నాటికి మరల బరులు కొ గోరెను అడులకగాను 12 రూపాయలు క ఇవ్వగ 100 కి 30 రూపాయలు నాలు వడ్డీ ను. ఇండియన్ పేట్రీయటు పుర వ్రాసెను.

పరిశ్రమవిద్య

చేతిపనులు నేర్పుకొనువారికి అర్జియు. ఫోటో గా ఎస్. గోపాల స్వామి నాయనిచే ననుభవంబునబట్టి తెనుగు గ్రంథములు. ఇం దినేకప్రతిములు కలలు చే. యుండుటచే నట్టివారు నితిరల సమయము లేక నే ఛాయగ్రహణ తంత్రము 1 భాగము:—ఇంక ఫోటో విధము, డెవలపింగు, గీటచింగు, కద్దతులన్నవి. సెల 1 డిటో 2 వ భాగము 1 వ భాగము:—భ్యాసులకు కికి విడిచిన బ్రామెడెకొండ్రి, పాటికోటెవ్ విచిత్ర ఫో చేతిగుడ్డలవై ఫోటోలెత్తు, కంట్టికి కెవలక నుండి కా కనబడునటుల జేయు విధతంత్రము లునన్నవి. తెలకె అ విద్యార్థుడు 1 వ భాగం:—నామాలలజేయట, మ సిరాయి, వ్రాతసిరాయి సుబ్బులు, పెంట్టు, బుచ్చునస్తాంపుల క్రిక్ బ్యాటరీలు, బెల్. ఎలెక్ట్రోటెల్లు, లైగు, గిల్లు, ఎ కొత్తుకత్తులు అగ్నిపుల్లు, యు మే చేసిన నేర్పును. 2 డిటో 2వ భాగం:—నోటోలకు కావలసిన సామానులు ఎక కనేక్ష నలు, శ్రుతివెట్టెలు రికంవారసబ్బులు, వివిక సిరాయి, పన్నీరు, అల్లెలు, వార్మిపు, లై ఇంకా అనేక వివిధములైన పనులు గలవు. 3 చిరునామా:—ఎస్. గోపాల్ అండ్ 18 రామానుజయ్య వీధి, సాచుకారుపేట

వార్తలు

జాబ్బువును పోలీసుకోర్టు.

దొంగతనము

తెలంగాణావారును 23 వ తస్సరముల వరుసుగల బ్రాహ్మణ యువకుడు ఎన్. రాఘవాచారియననతియంట కడచిన నెల 25 వ తేదీ ప్రతేది ఒక మెడికల్ కంత్ కగడను మొత్తము రు 180 ల వెలగల సాత్తును హరించెను. రాఘవాచారి బాట్టటవుచు వ్యాపారము చేయుచుండెను. తెలంగాణావారి ఇగిరినకు రెండుసార్లు శిక్షపాలెను. మద్రాసు నేరము చేయలే దనెను. మేజిస్ట్రేటు గారతడు నేరము చేసి నట్లు నిశ్చయించి ఒక సంవత్సరము కఠిన వరకము విధించిరి. శిక్ష ననుభవించిన పిమ్మట నొక సంవత్సరమువరకు తన తన బాడను వారికి తెలుపవలెనని గూడ తీర్మానించిరి.

పోలీసువాడిమీద కేసు - ముద్దాయిని విడుదల చేయుట:— చెన్నపురిలో చాకలికేట పోలీసుస్టేషన్లో నున్న హెతుకానిస్టేబిలు కేలాయుధపాథకు, బాలగురు, అను వారను కానిస్టేబిలు నారాయణసామి, కుప్పసామి అను వారలను స్వర్ణమును అను 25 సంవత్సరముల వయసుగల స్త్రీని అక్రమముగా స్వాధీనించినందు కేలాయుధపాథకు ఆమెకు మానభంగమును కలిగింప ప్రయత్నించెననియు కేసుచేయబడి నది. ఈ కేసునిచాణలో ఫిర్యాదీవాబ్బాలమునవన సాత్తుల వాబ్బాలమునవన సంబంధము లేకుండ నుండుటచే కేసును కొట్టివేసిరి. స్వర్ణమును ఇతరుల పొరుగువారిండ్లమీద పెంకు ముక్కలను వివరణపాతీసుచు రామమీద తెచ్చిన కేసులో వామెకు రు 3 లు జూరగా చేయబడినది.

ఇండియా ప్రింటింగు వర్కుమీది కేసు:— కెం.కె.ఎం.ఎం.గె.ఈ కేసు మరల విచారణ ప్రారంభమైనది. మద్రాసులోని మద్రాసు కాలనీ గవర్నమెంట్ ఈ కేసు రియ్యుగారి సాక్ష్యము పుచ్చుకొనబడింది. ౧-౧-౧౯౧౫ మొదలు నేటివరకునుగూడ నేవాడును 47 మందికన్న నెచ్చుగా పనిచేయలేదని చూపుటకు ఆతడు హాజరు కట్టిన కొనినచెప్పెను. తీరముల కట్టినందుల పొత్తమునుగూడ నాతడే చూసెను. ముద్దాయి ఆ మద్రాసులో కొన్ని మార్పులను చేయగోరుకనడంగిని పంపవలెనని కోరెననియును ఆంధ్రుడు రు 2 లు బహువాడు నిచ్చెననియు చేయబడు కంపెనీలో పనిచేయుచున్న యాదిదొంగడు సాక్ష్యమిచ్చెను జూలై 3 తేదీకి మరల వాయిదా వేయబడినది.

పిమ్మట పోలీసుకోర్టు

జాన లీ అనునతడు నిరదోగముగా పోలీసు వారతనిని మేజిస్ట్రేటుగారి కట్టిరి. నేను అయ్యిండులలోనున్న లిమిటగా పట్టెలిని. నాకు 41 సంవత్సరములు. నాతండ్రిగూడ నేనీదేశ మిచ్చెలి. నాతండ్రి నైనుకుడుగా నుండెనువాడు. నా బిడ్డయిన చనిపోయిరి. నేనీదేశములోనే నివసించు వాకళ్లు జబ్బుచేయుటచే కట్టిన నా కుద్యోగము. అని ఆతడు చెప్పెను. ఆతనిని బొంబాయికి తరలించెను.

అల్లమందును పీచ్చుటను సరించిన కేసు:— ౪ కిమల్లా సాహెబుగారికి నల్లమందు పీచ్చుటకు పోలీసుకోర్టులో నున్నదనితెలిసి ఆయన 2 ఇండ్లను పొరుగు పోలీసు కమిషనరుగారి అనుమతిని బడ పోలీసువారి రెండుభాగములుగా నేర్పడి. ఒకభాగ ము పోలీసుగారును మరొకభాగమును ఇనస్పెక్టరు అనునవాడుగానుండిరి. వారుమొదట నొక ఇంటిని అయింటియందు 2 భాగములున్నవి. ఒకదాని పోలీసులొనికి పోవుట కొకగుమ్మ ముండెను. ఇకనొక వేలప్పును 2 1/2 అడుగులపొడుగును మొదటిభాగము కృత్రిమార్గము. దానిలో భిదానియండిరి. రెండవభాగమునల్లమందు కుమ్మయిన మొదటిభాగములోనికి నార్త 2 ముగ పోలీసులు గారు వెలిరి. పోలీసులు

వృత్తాంతములు

సింధుదేశములోని హైదరాబాదు:— ఇచట ఎండలు గాలి వమరములు చాల హెచ్చుగానున్నవి. గతవారములో 10 మంది విద్యార్థులు వడవాకి పడిపోయిరి.

మోటారుబండి దొంగతనము:— కలకత్తాలోని మధ్యదొంగలు ఇ.సి. సార్లు మోటారుబండినిదొంగిలించిరి. ఇచట దొంగలు వావాటికి మిక్కిలి ప్రేమచున్నార

కలకత్తాలో బ్రహ్మ సమాజ బాలికల కొక భోజన నివాస గృహము:— కలకత్తాలోని చిర కాలమున బ్రహ్మ సమాజ బాలికలకొక భోజన వసతి గృహ మేర్పరచబడును.

గారిని చూడగానే మొదటి మద్రాయి మూసాయును మరి కొందరును చిన్నగోడ దగ్గరకు పరుగెత్తి వానివాటి ప్రక్క ను ప్రాంతనేరగాండు కాపురమును ఇంటికొడ్డిలోనికి దుమికిరి అయింటున్న తక్కినవారు పారిపోకుండ ఇనస్పెక్టరుగారు కాపు వెట్టిరి. పలు ఇనస్పెక్టరు హంకిన్ను గారు గోడ దుమికి పారిపోయిన వారిని పట్టుకొనటకు వెలిరి. ఘోషా ఘోషా, వారందరును పిట్టలొక పోయినవారి అవటి వారు కేకలువేయగా ఆ సదినస్పెక్టరు కిట్టాకి పరుగెత్తెను. ఇంతలో వారు గారుగూడ సాహెబుగారిని కలిపిగొనిరి. వారు కోధించుట కారంభించిరి. అచట తయారగున్న నల్లమందు కంటకము 11 కులములు తఘరైనది. కొంత పీల్చెడు నువ కరణములు రు 2-8-1 నగదు మొదటిమద్రాయి టాపి దొరకి నది. రెండవ మద్రాయి ఖాదరుహుస్సేను పారిపోవుటకు పిలులేదు వానియొడిలో నొకబుడ్డనునల్లమందుకంటకము దొ రకెను. ఈలోగా పలు ఇనస్పెక్టరు హంకిన్నుగారు వకటవ ముద్దాయిని కట్టితెచ్చిరి. నేను కలీజుగారింటిలో నున్నానుట యంతయు నబద్ధమనిచెప్పెకులంపునొక కడుపుకలీజు అను బాచల మొదటిగా రిటికడకు పరుగెత్తుచుండగా పట్టుకొన బడినది. 29 వ తేదీని కేసుచేయబడినది. ఈ కంకులన్ని యును ఇనస్పెక్టరు సాహెబుగారు వాబ్బాలములో చెప్పిరి. ఆ కూటమునకు మొదటిమద్రాయి మూసా యజమానియును రెండవ మద్రాయి ఖాదరు హుస్సేను వాని నొకరియును ఆయన చెప్పెను. విచారణ జరుగుచున్నది.

మనోవృత్తిదావా అఫీలు:— వరకువాకములో నున్న మాసిలామణి మొదలియారను చియ్యపు వర్తకుడు తన భార్యకు నెలకు రు 10 ల వంతున మనోవృత్తి నిచ్చుకొన వలెనని తీర్మానించబడినది. ఈ తీర్పు చెప్పబడి 20 సంవత్సర ములై నది. ఆ తరు 1904 వ సంవత్సర మున దివాలాతీసెను. తరువాత నెలకు రు 4-8-0 ఇచ్చుటకు భార్య నొప్పించెను. ఆమె ఆంధుల కంగీకరించి వ్రాసి ఇచ్చి నది. అటుకొంతకాలమిచ్చి పిమ్మట మాని వేసెను. ఆమె నెలకు రు ౧౦ ల వంతు న రావలెనని ఎన్నుకు పోలీసు కోర్టులో కేసు చేసినది. దరిమిలో ఆగ్రి మెంటు ఫిరకారమంత ఇయ్య బనిలేదని మద్రాయి వాదించెను. మేజిస్ట్రేటుగారు వాదన నంగీకరించలేదు. దానిమీద నతిదు హైకోర్టు కపిలుచేయగా భార్యకు మనోవర్తినిచ్చుటకు డబ్బు లేదుగాని స్తీదరునుపెట్టుటకు డబ్బుకలదాయని వ్యాయమార్త లాపిటీవనును 29-6-1915 తేదీన ప్రోసీవేసిరి.

సామర్రు గలభాకేసు:— సామర్రులో నొకరైతు నిటికాల్య కష్టగట్టు చేయు హక్కులేనవ కలదనిఅడ్డుగట్టును వేసెను. మద్రాయి లాగట్టును వేయరాదనిరి. ఇరుతెగలవారు ను కొట్టుకొనిరి. సామర్రు మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయిలను శిక్షించిరి. గుడివాడ డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు రా శిక్షను ఖాయపరిచిరి. మద్రాయిలు హైకోర్టువారి కపిలు పెట్టు కొనిరి. ముద్దాయిల పక్షమున వక్తి టి. రంగాచారి గారును వేమరరపు రామదాసు వంతులు గారును వాదించిరి. ఫిర్యాదీ అడ్డుగట్టు చేయటకు హక్కులేదుగాన మద్రాయిలాతని నడ్డుపెట్టుటలోదోష మేమియునులేదు. వారు తమవార్డు వక్తిమించినట్లు క్రిందికోర్టులో స్థిరపడలేదు అని రంగాచారిగారు క్షేపించినందు అపిలు ఖాఖుచేసేకొను టకును ముద్దాయిలను జామీనమీద విడుదలచేయటకును వ్యాయమార్త లాపిటీవనిరి.

కైజరుగారి తిరిమి:— ఇటలీవారు కథలు నకు నిగబోవుకరి ఇటలీ గాజుగారికి కైజరుగాంటుల తిరిమి వార్తనుపిరి. నేను గలిపినను గంవతున్నను మిరియుద్ధ ములో చాలవత్సమును పొంతుమాత్రము తప్పదు.

కీర్తి కేసులకు బాబు శరత్చంద్రబోసుగారు. బోసుగారు బూత్సంధును న్యాయవాద కాన్వెన్షనునందునమాన ప్రజానుగటించిరి. విరుధాజులుముకులన శ్రమపడి బాబులోక రులో నిజమందిరమును జూను నెల 26 వ తేదీ శనివారమునాడు చనిపోయిరి.

కలకత్తా ప్రాకోప్త ప్రధాన న్యాయమూర్తి పదవి. ఈ పదవికి వ్యాయమూర్తి ప్రాటరుగారు నియమింపబడుట పొసగదలయును ఎస్. హెచ్. రిచర్డ్సు గారిని నియమించుటకు సిమాలో ప్రబల ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవనియును అని ఇండియా డెయిలీ న్యాయపత్రిక వ్రాసినది.

బంగళాలోని మరీయొక వైద్యశాలలో నొకా. బంగళాముననన్న దేశీయజనుల వాబ్బాల్లుము కలసి 10 లక్షలకు తక్కువగానుండ సామ్య సోగుచేసి మరిప్పిక వైద్య శాలా నొకను కట్టెనుటకుగాను ఈ నెల 26 తేదీ కుక్లవార మునాడు కలకత్తా పురమందిరమున ప్రేమగానొక సభచేయు దురు. ఈ సభకు శ్రీ గవర్నరుగారధ్యక్షత వహించెదను.

సాములవాడు సాముకాటువలన చనిపోవుట:— కలకత్తాలో 26 వ తేదీ శనివారమునాడొక సాములవాడు సా ములను వాడియట మున్నగు చిత్రములకు చేసి కొన్నిడబ్బులు లను గడించెను. ఆతబ్బునో సాములలో 2 సాములను మె దకుడట్ట వేసికొని స్వర్ణముచేయసాగెను. ఆ సాములలో నొక సాము వాని చెవితిమ్మినికరచెను. రెండవసాము వాని గుండెలు మీద కరచెను. అందువలన వాడు చనిపోయెను.

కీర్తి కేసులకు బాబు శరత్చంద్రబోసు గారి పుత్రులకు దొరతనమువారు ధనసహాయము చేయుట:— కామిగజలా సాతకాలలో నున్నాధ్యాయులు గానున్న బాబు శరత్చంద్రబోసుగారిని హంసము 8-8-1915 వ తేదీనివాత్సవేసిం ఆయన లోకుల కిన్ కన్యక లనిన ఋణములను తీర్చుకొంటుండ బంగళాదొరతనము వారి సిఫాయ్యుమీద ఇండియా దొరతనము వారాయన పుత్రులకు రు2000ల నొ సంగి 8. ఆయన పెద్దనమా రునికి బంగళాదొరతనమువారు వ్యవసాయకాఖలో నెలకు రు150 ల జీతముగల ముద్యోగము నిప్పించిరి. తక్కిన ఇరవ కొడుకులకును యుచితముగ విద్య కేర్పించుటకు అంగీకరించిరి.

యుదచరిత్రము

చందాదారుల కొక విన్నవము.

జూలయి 1 వ తేదీనుండి చందాదారులకు పంపుట ప్రారంభించబడును. పంపుటకు 10 దిన ములు పట్టవచ్చును. 1 వ నెంబరు మొదలువరకుసగా వారపత్రిక చందాదారులకు పంపబడుచుండును. కాన మొట్టమొటి నిసముననే రాకపోయినచో గొంతకాలము వేచియుండ బ్రాధితులు. పత్రికముం దుగా నందగోరు వారపత్రికచందాదారులు దాని విలువ 1-0-0, పోస్టేజి రిజిస్ట్రేషను వ్యయము 0-3-0 లు మొత్తము 1-3-0 లు మనీ ఆర్డరుమూల కముగా బంపిన మొదటిదినమే పంపబడును

నిజాంరాష్ట్రపు చందాదారులుండు లో వి. పి. లేనిచో ఖారుముంగగా 1-3-0 లు మంప నిది. సంచికలు పంపబడవు.

ఇతర చందాదారులకు ప్రకటించిన విధమున యా 1-3-0 లకు వి. పి. గా సంచిక పంపబడును.

ఈసంకేత అనేక యుక్తపలములతోను యుద్ధ చరిత్రముతోను, దివ్యసూర వ్యాసములతోను దనరారుచున్నది గాన సంచికలు కానలెనెన్నగా తర్రపడవలయును.

సానిక వార్తలు

నిక ముల వేరే: 3-వ తేదీని రాత్రి 7-7 గంటలకు

కాలమాన స్థితి: 3-వ తేదీని రాత్రి 1-6 తేదీని ఆధికత మొత్తము 97.0, అల్పత మొత్తము 78.7.

చెన్నైలో సరసమోహనభద్రాచారి శనివారము రాత్రి కృష్ణమాచార్యుల కృతమైచిత్రశిలమును ప్రదర్శించెదరు.

నెల్లూరు జ్ఞానోదయ సమాజమువారు నేటి సాయంత్రము చిత్రశిల నాటకమును, ఆదివారము సాయంత్రము సారంగధర నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

ఒకనభ: 4-వ తేదీని ఆదివారమునాడు సాయం కాలము 4 గంటలకు యావజ కైస్త్ర సంగమమండలము (వై. ఎం. సి. ఏ.)లో నొక పురుషులసభ జరుగును. ఆసభ యందు రికరెండు డబ్బు, కె. టన్ను బ్రిడ్జి గారు "విద్యార్థి యోధవర్మ" అను విషయమును సవరించుదురు.

బ్రహ్మ పోస్టు మన: 3-వ తేదీని శనివారమునాడు సాయంకాలము 6 గంటలకల్ బ్రాహ్మలో 34 వ గృహమున. ఆర్. రామకృష్ణులు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. గారు వైక ప్రార్థన సలిపెదరు మరియు "బాతీయో క్రిష్టమత మత సమాధి" అను విషయమును ప్రసంగించెదరు.

నెల్లూరును ఆ. బ్యులెన్సు రెండు క్రాసుసంఘమునకు విరాళములు: బ్యాంకు నెల 26 వ తేదీనాడు వారమున కొయంబత్తూరునుండి కమ్మింగు కోర సాని గారు చెన్నై పురముండి. ఎస్. వి. రామస్వామి మొదల వారికి విరాళమును చెన్నైలో శ్రీ సంగమమువారు విరాళములను బంపిరి.

పరిష్కారదేవురాయబారులు: సరిష్కారము వారిచే చెన్నైలోను రంగూంలోను పారిశుధ్య రాసుబారులుగా నున్నవారు చనిపోయిరి వారిపాదమున క్రాంతివారిపట్టికిని నియమించబడలేదు వీరిసంబంధమున క్వర వారములు గూడ కలకత్తాలోని ప్రధాన రాసుబారుల నిర్వహించుచున్నారు.

మదరాసు నగరమున మరణములు: జూలై నెల 20 వ తేదీ మొదలు 26 వ తేదీనాడు గల రోజుల యూరేషియనులకు 10 గిగుదేలియకై ప్రపులును 20 ర గురుమౌరవ పులును 42 మహమ్మదీయులకు మొత్తము 26 గిగుదేలియ పోయిరి. వీరిలో జ్వరపులలన 36 గురును అంత్రవ్యాధుల వలన 10 గురును ఇతర వ్యాధులవలన 120 మందియును చని పోయిరి.

వాముభారమంతులకు కిక్కిరించి కాని బొంబయితము 30 దీహర్షు ఆతగాలేరు త్రైరాగ్యులలో నేడి తక్కువగ నున్నది. కొండలమీదకు, కట్టాటకములోను, సగ్గాగుల లోను పకటిత్రాట నేడి మామూలుకంటె తక్కువగ కలదు. కిక్కిరినవోట్ల సామాన్యస్థితియందున్నది. పడమటితియనకు సగ్గాగులలోను తక్కువ రాత్రిత్రాట నేడి మామూలుకంటె ఎక్కువగ నున్నది. దట్టముగ మబ్బులువలుచున్నవి. మలకారు గా క్వలముగను బొంబయితమున ఆధికముగను, రాజధాని ఉత్తరభాగమునందు కొద్దిగను కర్షించుచున్నది.

మానసియు లగు సర్. పి. ఎస్. శివస్వామి య్యంగారి సంభారము: ఈ నెల 10 వ తేదీను వీరి ఉదకమండలమునుండి బయలుదేరితంబాపురు కొడమకనాని శ్రీ విల్లిపట్నూరు, తుత్తుకుడి తిరుకల్వేలి, తిరుచ్చెంమూరు కొల్లములకు వెళ్ళేవారు. కొల్లమునకు 20 వ తేదీనాడు వేరి మరల వచ్చునండి. 23 వ తేదీనాడు బయలుదేరి 24 వ తేదీనాడు భిక్షాస్థితి వెళ్ళెదరు తరువాత రామేశ్వరమునకు వెళ్ళి మం డపములో 22 వ తేదీనాడు పగలు 10-13 గంటలకు బయలుదేరి మరునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ఉదకమండలముకు వచ్చెదరు.

కాలక్షేపములు:

వారి యాజమాన్యము క్రింద చెన్నై పు నున్న హిందూధర్మములలోని మోక్షములు 1916 శనివారము నాడు సాయంకాలము 6 గంటల మాక తిరుక్కోటియారు నివాసులకు ఎస్. రామమూల చార్యుగారు మధ్యాహ్నమున చెప్పెదరు. ఇది యుది తము. పరునాడు 4-7-19.5 ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 6-30 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ గుడిత బాలసరస్వతీ కృష్ణ మాచార్యుల గారు ఆచటనే మందకావడమును చెప్పెదరు ఇది యుదితమని తెలుపబడలేదు.

శ్రీ జ్ఞానోదయ సమాజము: శ్రీ జ్ఞానోదయసమాజమువారు నెల్లూరునుండి చెన్నై పురము విక్టోరియా పున మందిరమునందు నిన్నటిరాత్రి ప్రహారనాటకమును ప్రదర్శించి. జ్ఞానోదయ సమాజము నెల్లూరునందు కొన్ని సంవత్సరముల క్రితము స్థాపించబడి సామాజికము నిర్మాణము నాటకముల నవ్వడపును ప్రవృత్తమును సుప్రాప్తమై ద్రవ్యముక విద్యార్థుల తేలివారి ధృక్పథములకై విని యోగించుచున్నారు. కాలిదాసాదిమహాకవుల కాలమునందు సామ్యమును బడయుచుండిన నాటక కళ కాలక్రమమున మనదేశమునందు పోయినది నాటకములందు తేమములను తేయువారు భిష్ముగ దలంపబడుచుండిరి. కాని ఆ కవనాదిపురకొంత వరకు విద్యావంతులు నాటకవిద్యనాభివృద్ధిని వహించుట వలన తగ్గుచున్నది. క్రితకేసులైన బర్మిరి కృష్ణమాచార్యులు గారు, కోలాచాలం శ్రీరామకృష్ణగారు, వేదము వేంకటరాయ కాశ్మీగారు ముత్యాలు నుల్పాగారు, చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహముగారు, బలిశేట్టి లక్ష్మీకాంతముగారు, సి.పి. గోడు గారు, టి. రాఘవకృష్ణగారు మొదలగు మహాజనులు నాటక సమాజములను నిర్వహించు సమకట్టుట వలన నాటక సమాజములకు గౌరవ మేర్పడి నాటక కళ ఆంధ్రవాక్యమునందు వెలుగు నారంభించింది. నిన్న జ్ఞానోదయ సమాజమును జూచిన వారల కిట్టి యోచన లెన్నయు నున్నానవచ్చుట సహజము. జ్ఞానోదయసమాజమువారికి నాటకము వృత్తి గాదు. సామాజిక సేవ స్థలములలో చీలి యుండుటచేత నెప్పుడో కృతార్థుల నాటకములను ప్రదర్శించుట కనకశేఖరు గారుచున్నది. ఇక్కాణంబులనెల్ల క్రాంతిస్థలములందు నాటక పరిరక్షణలకు సమకూర్చుటయును సామాజికతల కష్టసాధ్యము. నాటక ప్రదర్శనము నందవలె తా భ్యాసము లేక నా యి న ను నిన్నటి ప్రదర్శనము హృద్యముగ నున్నది. వారమున ప్రహారము సాడిన పాటలు, చదివిన పద్యములు మామిల విభిన్నము హృదయా హ్లాదకముల నున్నవి. ప్రహారమునకు వీరి బాణములకు మున్నె దేవులవలె నున్ను. వానిముఖమునందు శాంతి, వైరాగ్యము, భక్తిసాగంధములు ప్రేక్షకులకు దోయియుండెను. ఆ బాణుల గానాభియముల సయితము సమకూచితములై రంజకముగ నున్నవి. మిగిలి రాత్రిని పయితములయేగా మోగ్యముగ దయకథాభాగమును ప్రదర్శించిరి. ఇట్టి నాటకప్రదర్శనములనలన చెన్నైలోని తెలుగువారి కానందము గలంగ గలదుగాన వారికిని గిన్నెరాత్నాహమును చెన్నై పురవాసత్వ లాభుగను గూచితము.

గ్రంథస్థికారము: కావల్లి శివరామకృష్ణగారు రచించిన గోకలేశవరహంప, బ్రహ్మశ్రీగుడితక సుబ్రహ్మణ్య శ్రీరవికృష్ణశిల మల్లపల్లి ప్రొ. య్యారెడ్డికృత శ్రీజ కల్ప కల్పి మావార్యస్థానమునకు శేరినది కన్నుమందు చేయగలను.

జాజ్జులపుకొ పోలీసుకోర్టు కాఫీ కేసు శాసనమునకు సంబంధించినదావా: చెన్నై పురలోన్న. వి. రామస్వామి కాస్తుని అంకు సకన వారు ఏమారులోన్న రామాకుమారి వారిమీదకు కర్నూలు జిల్లాలోని మోక్షగూడములో కన్నటి వాగాయలు తగ్గిగానే నగు మద్దాయిలు మోక్షగుండ గామాయలమున గ్రంథమున కాశీరైటు స్వామ్యస్థలముల భాగము కలిగిందిని కేసుకేసిరి. ఈ గ్రంథమున కంది వేంకట సుబ్బారావు గారు మొదట 1910 వ సంవత్సరమునకు తిరువార 1912 వ సంవత్సరమునకు ముద్రింపింది ప్రకటించిరి. ఈ గ్రంథము కాశీరైటు 1910 లో నుల్పాగారు మేనేజియర్లు. డెం. రెండవ ముద్దాయి. యగై వాగాయలు తగ్గి గారు ఈ గ్రంథములను వ్రాసిన గ్రంథకర్త. ఆయన స్వ స్వాంత్యములతోడకు ఈ గ్రంథమును సదగ కంది వేంకట సుబ్బారావు గారికి

మును ను చెన్నై పు. తిరుక్కోట సుమంతుల. కొనెనీవారికద్దన్న ఈ గ్రంథ వలెనయిన ఫిర్యాదుల క్షేమము. సామయ్య తిరువుర క్షేమ కే. యూ. కృష్ణు బంది. మేటిసేట్టు గారు సమకలన బా.చేసిరి. లన కట్టుకొనుటకు వారంబులుగూడ నొసంగిరి.

దుమురాను రాజు కేసు. కలకత్తా జూరై 2. రీ. ప. హు. రాణి దుమురాను ఎ. హ. రాజుగారిమీద ఎన్ఫేట్టు అంతియ తిను రానిలమునాని చేసిన దావాలో ఇరుపక్షములవారు రా.చే.డి. ఇంతవరకు ఖర్చుల కై 4 లక్షల రూపాయలైనవి నాల్గితముగ సంవత్సరమునకు 42 వేల రూపాయల ప్రతివాదులు ఇచ్చేదధిమీద వాదితక హక్కును వదలుకొనెను.

మిందుసామగ్రి కలకత్తా కంపెనీసాహాయ్యము కలకత్తా జూరై 2: మందసామగ్రి సప్తము చేయటకై కలకత్తాకంపెనీ లన్నియు యేర్పాటులు చేసికొనుచు న్నువి. బగను కంపెనీ, జానకిగు కంపెనీ, టన్నురుమార సమ కంపెనీ, యస్సా ఇంజనీరింగు మార్కెటింగు అరంభించింది.

కర్పొరేమన వారుచచ్చించుట. కలకత్తా కర్పొరేమన జనాలు కమ్మిటివారు నిన్నురథ చేసి కలకత్తాలో నుండి సామగ్రిని కేయూ.చేయు విషయమును యోచించి తెలుగు గారియభిప్రాయమును తెలిసికొనుటకై రమనిశ్చయమును వారికి యేర్పరించవలసింది.

గూడూరు పిర్మండుగ గలభా కేసు: కర్నూలు జిల్లా గూడూరులో పిర్మండుగ సందర్భమున జరిగిన గలభా కేసుకు కర్నూలు డివిజను మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటుగారు విచారణ చేసి మద్దాయిలందరికీ కేసువిడిచిరి. వీరందరను మహమ్మదీయులు వీరిలో నొకరికి 2 ఏడ్డును తక్కిన వారికి కొద్దికొద్ది కాలములు కేసు విడిచబడింది.

దేశమే ర్యాడల్: ఈనెల ప్రముఖల వరానుదేశి యుద్ధికడో సారి ఇంగ్లాండు దేశమునకు వెళ్ళెను ఆదివరకాలి డెన్నెడును క్వత్తేమున విడచివెళ్ళెను. ఇంగ్లాండుదేశమందు తిన్నవారు దేశమర్యాద తెలియనివాడో యాక్షేపింతురేమాయు యింకెడలి బ్రాగ్రితో చెల్లగడలంచెను గానవారక వెళ్ళడలచిన వారింటికి వెళ్ళ గానే గృహ జనునూ లాకని కెదురుగానచ్చి యాదరించెను. ఆవె గూడ వచ్చు సేయుండెను వరానుదేశి మర్యాదప్రకార గంతకు డామిను మదు కట్టుకొనెను. ఆమధిర్త కా కలిగింది "ఏమిది నావచ్చునే నీవు నాభాగ్యము క కొంటిని" అని యాతడు ధిక్కరించెను. తుమిం మీదేశ మర్యాదతెలియదు. ఇంకొకసారి కచ్చి: మిమ్ములే మద్దుకట్టుకొనునని యావరాను

మానసియులగు గృహ: గిరి అయ్యంగారు: 23-6-16 వీరు కొడమ కనానుండి తిరుమనూర్ తిరుమనూర్లోని బాతీయోన్నతి సారక ధ్యానులకు జి. శేషయ్యంగారు వారు ఆ రాత్రి గొప్పవిందుచేసిరి. 30-6-16 న ఆయ్యంగారు స్వ. గామముల తిన్నకల్లికె కల్లిం. ఆక్రమము సహాయుల నున్నది. ఆచట వారొకవారియతో

నెల్లూరు జ్ఞానోదయ సమాజమువారు విక్టోరియామూలులో సారంగధర ఆదివారము సాయంకాలము 6-30 గంటలకు ప్రదర్శించు. ఎం. సుబ్బరావు ఎం. పి. జనరల్ కే.కే.జు

కారములు.

రాజధానిలోని కారాగారముల రిపోర్టు 14 వ సంవత్సరమునకు సంబంధించిన వరకు నివేదికముల తృప్తిరచుకు స్థితిని సూచించుచున్నది. ఇందునయొక్క సంవత్సరములకు లోబడిన దోషస్థులకొరకు నేర్పడిన తంజావూరు కారాగారము చక్కగా పనిచేసింది. ఆచ్చట పసివారలకు వ్యవసాయము నేర్పనిమిత్తము సుశిక్షిత డగు నొక యువాధ్యాయు డేర్పడినాడు. అనిర్బంధము నుండి వెలువడివారు బయటికిపోయి మరలనేదొంగతనమోచేసి జీవించక యుండుటకయి ప్రభుత్వము వారు కొంతమూలధనము కూడ నియ్య నేర్పరచినారు. మొదటితరగతిజెయిల్లలో ఖైదీలకు ప్రారంభవిద్య నేర్పుటచే చేసిన నిబంధనలు ఫలవంతము లయినవి. ఒక్క నేలమునందలి రెండవతరగతి జెయిలులోగూడ ప్రారంభవిద్యనేర్పబడుచుండెను. ఇప్పుడు అన్ని జిల్లా, సెంట్రలు జెయిల్లలోను ప్రారంభవిద్య నేర్పుటకు దగిన సదుపాయము లేర్పరుపవలసివచ్చిన ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించి గారు. స్త్రీదోషస్థులకుగూడ నిట్టి విద్యనే యేల నేరుపరాదనియు ప్రభుత్వమువారు ప్రశంసించి యుండుట శుభసూచకము. విద్యలేక పశుప్రాయులై దుర్బిధిలో చేరిన కొందరు స్త్రీలు కారాగారమునైన విద్యభ్యసించు తరుము పడయ గలరు. విద్యతోపాటు నైతిక విషయక బోధనలు గూడ జరిగిన వని తెలియుచున్నది. ఇంతియేకాక ప్రభుత్వమువారు నేరస్థులలో తారతమ్యమును గనిపెట్టి ప్రత్యేకవిభాగములుగా దీసి యొకరి దుగ్గ నములు మరియొకరికి సోకకుండునట్లు చేయునేర్పాటులును ప్రశంసనీయములే. ముందుసంవత్సరము లో ఎనుబదింటికి నెక్కువగా నొంటికొట్టులు కట్టి ండ లేదు. కడచిన సంవత్సరము 368 కట్టినారు. ఈ ప్రాతవంగలకు ప్రత్యేకఫాస ముండ ఇప్పుడు సోము సెంట్రలు జెయిలు వారి నేరుచేయబడినది. కడనుదేరిన ప్రాతవంగల కనుపబడు చున్నారు. తక్కినవారి తర మలలోని క్లోసు ప్రిసనులను ప్రత్యేక ంకునున్నాగు సాధారణముగా ప తక్కిన భాగములకును లోకలకూడ గన్నియు నొంటి యుండును. అయిన నిదివరకు క్లోసు ప్రాతవంగలను పనికి నితరభాగము లువా టుండెడిది. కనినక కూడ వేరు ములుగా కూర్చుండుట యలవాటే కాని వ సమావాసము తప్పుటలేదు. అంతేకాక జైలులో ప్రత్యేకముగా నుండవలెనను యమును పసివారి నుండుచుండరు. ఇదియు న్యమే. ఈ రెండభ్యాసములను తొలగజూచిననే ప్రభుత్వమువారు పాతవంగలకు క్రొత్త ంకు నేరుచేసినవారు కాజాలరు. ఇక్రొత్త భాగములోనే విభాగము లనసరములని మాయా యమును బండిపోటు దొంగను భ్రష్టరీదొంగను కట్టి పిడివదిన వానితో నేరుచుట్ట యను

కారమున చదవోగము ము పాటింపబడుచున్నదని వివ గాని సామాన్యముగానే ఈవిధేద నం గాని మేలు కాదని మానవ్యము. విభాగములను గురించి వ్రాయునప్పుడే ఖయీదీల పని గురించియు వ్రాయుట యసము. కడచిన సంవత్సరము ఖయీదీలపనివలన ప్రభుత్వమువారికి చేపూరినద్రవ్యము రు1,55,321లు. ఇది 1913 నందు కంటెతక్కువ. ఆసంవత్సరపుసంఖ్య రు 1,93,531 లు గిచ్చించుచున్నది. కారాగారములకైన నెలపు రు 15,42,558. నిజమరసిన యెడల కారాగారముల లోని కర్మాగారములలో తగినపని యగుటలేదు. అని ప్రభుత్వము వారికిని వన్నులు చెల్లించుకొను రైతునకును మాత్రమే నష్టముగాక ఖయీదీకిగూడ నష్టముగానేయున్నది. కారణము ఈ కర్మాగారము లలో తగిన పరిశ్రమ:లుండకపోవుటయే. నేరము చేసినవానికి నేరస్థుని కారాగారమున కంటితిరి సంవత్సరముల కొలది యుండవ సి వచ్చినవో వారికి మొదట వచ్చినపని చెయ్యబోవుచున్నది. నిర్బంధమున సాధారణముగా ఉపయోక్తముగపని, వాచకలవడుటయే లేదు. ఏదైనను నెరవేరి కొందర కలవడినను దానికి తగిన మూలధనాదికములు ఖయీదీ బయటికి వచ్చినప్పుడు వానికి దొరకవు. కావున వానిగతి దుర్గతియగు చున్నది. అందుచేత ప్రభుత్వము ప్రజానాయకులును కారాగారముల లోని పరిశ్రమల విషయ మలోచింప వలసి యున్నారు ఖయీదీకి బుద్ధివచ్చుటకుగాను కొకటి రెండు కఠినమైన పనులు కొన్ని దినములపట్టో మాసములపట్టో పెట్టినను ఇతర కాలములయందు ఆతడు బయటపోయినప్పుడు బ్రతుకగలందులకు మార్గమును పరిశ్రమలను కారాగారములలో నెల కొల్పి ఆతనికి నేర్పవలసియున్నారు. బయటియత్తు త్తులలో కారాగారోత్పత్తులు డికోరాదనుసిద్ధాంత మొకటి మన ప్రభుత్వమువారికి కొంతవరకు నడ్డము వచ్చినట్లున్నది. ఈ సిద్ధాంతము పొరబాటు. నిర్బం ధమున పనిచేయు ఖయీదీకంటెను బయటికినివా డెక్కువ సమర్థుడై యుండక తప్పదు. ప్రభుత్వా ధికారిమున జరుగు పనికంటెను ఇతరాధికారిమున జరుగుపని స్వల్ప వ్యయోపేత నగుట నిస్సంశయ ము. కావున ప్రభుత్వములవారు వెంటనే ఈవిష యము నాలోచింతురని నమ్ముచున్నాము. ప్రజా నాయకులు చేయవలసినపనియు లదు. బాం ంకు కలకత్తాలలో విడుదలయైన నేరస్థులకు సాయ మొనర్చుసంఘములు గలవు. ఇచ్చట వారికిసాయ మొచ్చి ఖరలకారాగారావ్యాప్తి సంభవించజేయు బోగోసు స ఘముదప్ప వీరులేను. ఇది యెంతయు విచారకరము. అధికారానాధికారసంఘ మేర్పడ వలసియున్నది అధికారు లేల యందుగా పోలీసు వా రసధికారులను చెదరగొట్టు కుండుటకు. అచ్చట వర్షురులే యానంఘముల కధ్యక్షులుగా నున్నాగు. ఇచ్చటనునట్టి యధ్యక్షులేయే కుదిరిన శే యస్కరము. ఈస్వస్థుసంస్కారములు జరుగువరకు పాప మొక్కసారి నేరముచేసినవారితియు నేరము చేయకయే కారాగారావసము ననుభవించిన వారి గతియు బాగుపడజాలవు. మా యెదుల నుండు రిపోర్టునుబట్టి కారాగారములకు జేరిన 15 సంవ త్సరములకు లోబడిన బాలబాలికల సంఖ్య తగ్గి యుండుటకు సంతోషించుచున్నాము. వారి మొత్త ముసంఖ్య 119. అందులో బాలురు 107 గురు, బాలికలు 12 గురు. 1913 లో నీచుంకెలు 159య 4 యునై చూపట్టుచున్నవి. బాలికల సంఖ్య ముఖ్యముగా తగ్గినదనుట సప్తము. జిల్లామేస్ట్రీలు

లను ప్రభుత్వమువారేసందర్శమున నభివందించుట న్యాయముగానే యున్నది. వారింకను దయా పూర్వకముగ మెలగుదురు గాక యి నమ్ము చున్నాము. రిమాండుగండు ఖయీదీ లుండాలని వచ్చిన దామాషాకాలమును తగ్గించి. 1910 వ సంవత్సరమున 15.4 దినములుగా నుండినది. 1914 నకు గ్రమముగా 12.44 అగుట తృప్తి కరమే. కాని ఇంకను తగ్గలసి యున్నదనుటకు సందేహములేదు. రిమాండుకు స బాధించిన మరి యొకవిషయమున ప్రభుత్వమువారే మేస్ట్రీలుల ను మందలించినారు. రిమాండులో పైట్టిని జవలలో నేరములు సిరముగానివా రెండరో యున్నారట ! అందుచేత మేస్ట్రీలును రిమాండులను జాగ్రత్తగా నిచ్చుటనుచిదట ! సావము వారేమి చేయుదురు. పోలీసువారి యొక్క ము కలెక్టరుగారి యొక్కయు భయముండలేదా ! ప్రభుత్వమువారు మాడేము మహాసభవా రనాదికాలముగా గోనుచుండు కధి కార న్యాయ విచారణ శాఖావిభజనమును చేసి మేస్ట్రీలులను జడ్జిల యధికారముననిడి వారికి స్వాతంత్ర్యము కలుగజేయరాదా ?

మంగరాష్ట్రమున మేస్ట్రీలు కలెక్టరులుగాక డివిజనల్ కమిషనరు లనునధికారులు వారిపైదృష్ట వారున్నారు. ఈ యన్ని యధికారములకును ఐ. సి. ఎస్. లను నియమించుచుండురు. ఈ ఐ. సి. ఎస్ లలో ముందుపనిలో ప్రవేశించువారు తరువాత పని లో ప్రవేశించువారు ఈవిధముగా అధికారమున నుండినకాలమును బట్టి క్రమ మేర్పడి యున్నది. సామాన్యముగా పైదర్జాలలో ఖాళీలుపడినప్పుడు క్రిందిదర్జాలవారిని పైకి వేయుచుండుట యాచారము. కాని డివిజనల్ కమిషనరుపదవులు ఖాళీ పడినప్పుడు హైందవులకు నవి సామాన్యముగా నబ్బుచుండుటలేదు. ఇదివరకు నాపదవులకు నియ మింపబడిన హైందవులిద్దరే. కీర్తి శేఖరైన ఆర్. సి దత్తుగారొక్కరు. సర్. కె. జి. గుప్తగారు రెం డవవారు. దత్తుగారు స్వాతంత్ర్యమును జూపుట చేత నాకడవిలో నె లోకాలముండుటకు వారికి వీలులేకపోయినది సర్. కృష్ణగుప్తగారు మాత్ర మెట్లో పై కెక్కి పోలిగినవారు. నాటినుండి మరల హైందవులు డివిజనల్ కమిషనరులుగా లేరు. ఇటీవల నాపదవులలో నొకటి ఖాళీపడియెనట. అది న్యాయ పకారము ముఖర్జిగారికి రావలసి యుండినదట. వీరు జాబితాప్రకారము ఐ. సి. ఎస్. లలో 23వ వారు. మేస్ట్రీలు కలెక్టరులలో మొదటి వారు. వీరిహక్కులు ఆలోచింపబడ లేదు. 51 వ వాడగు నై రోషియనును ఆస్థానమునకు నియమింప బడినాడు. ఇదివరలోగూడ ముఖర్జిగారిని సుక పర్యామము నెట్టివేసినారట ! ఇట్టిక్రిమివిరోధము జరుగునేని సమానమగు హక్కులు చట్టప్రకారము హైందవులకు నున్న సందర్భములలోనే న్యాయము జరుగదేని హైందవులకు నుత్తమ పదవు లబ్బుననునాళ రిత్తయను భావ ఘంకురింప కుండునా ? అట్లుకురించుట సంతృప్తిని సాంద్ర మెప్పటికినైన చేయగలవా ! ఇంకను నీచిన్న విషయ ములలోగూడ నింతవిధేదము లుండవలసినదేనా !

మాఫ్రిక 30వ తేది శునికలో ఇస్లింకుట ప్రభుత్వ గారు చూచుకొనిపను నకధ్యక్షులయ యుండిన కర్ణింపబ డి.అదిపారబాటు. వారుఅధ్యక్షులయియుండినది పబ్లికుస్వ మకమిషనరట.

TELEGRAMS.

బా.బాయి నాకాశ్రమము యాత్రప్రశ్నక నివాస
 స్థానముండిన నమము కన ఆహ్వానికార యాత్రసల నుభ్యు
 క్షణే నాకలకు లేనప్రయంజుభుతిమొండెను అండుల
 నాకడెటింగిలేవు ను ఆగి అనుచు కెం లకు హా
 కది. కా న న డ్దె పట్టతి మొద నే ప్రశ్నక
 బా.నంభుము నాకలకు దనున నిట్లు నూ

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

A Steamer Sunk.
AN EXCITING CHASE.The Submarine Wins.
Americans on Board.

LONDON, July 1.

The Leyland Liner 'Armenian' has been torpedoed and sunk off Cornwall. A telegram from Washington says that the United States Consul at Bristol officially reports that twenty Americans on the 'Armenian' were drowned. The West African mail steamer 'L'quah' has arrived at Plymouth and reports that she received a wireless distress call from the 'Armenian' twenty three miles westward of Trevose head.

Six survivors of the 'Armenian' have arrived at Cardiff. They report that the 'Armenian' a ship of nine thousand tons from Newport News, sighted a submarine when two hundred miles off the Scillys. The ship went full speed ahead and made a great effort to escape. Eventually however she was overhauled by the submarine U 38. The Captain of the Liner then steered a zig-zag course defying the submarine's orders till a shell crashed into the engine room bringing the ship to a standstill. The crew of the submarine came on board and placed two large bombs in the liner. She sank in thirty minutes. Five boats got clear safely but the ropes of another had been cut by a shell and the occupants were thrown into the sea. The submarine fired on a Belgian Trawler which was coming to the rescue of the five boats but eventually desisted and the trawler secured the survivors. It is estimated that the crew numbered fifty eight.

WASHINGTON.

Loss of Americans in the 'Armenian' has caused a sensation in official circles following upon the expectation that Germany would reply favourably to the American note. Officials contend that the ship should have been visited and searched and the crew safely transferred before the vessel was destroyed.

Dr. Page and Mr. Gerard Ambassadors in London and Berlin have been instructed to obtain details.

Race Meetings.

To be Held Fortnightly.

LONDON, July 1.

As a result of negotiations between Mr. Runciman and the Jockey Club race meetings will be held at New Market fortnightly for the remainder of the season.

Stores Mechanics and Munitions.

LONDON, July 1.

The great London Stores, such as Whiteley and Harrods have devised a mutual scheme of co-operation for the interchange of a small staff of mechanics so as to release the maximum number of skilled men for the manufacture of munitions. They hope that smaller businesses will act in a similar way. They also undertake to re-instate their volunteer munition-workers.

Permission to Trustees to Borrow Money.
A New Bill.

LONDON, June 30.

An important step in the conception of the war loan was taken in the House of Commons this afternoon by Mr. McKenna, who introduced a bill to enable Trustees to borrow sufficient money to purchase the war loan and thus convert securities now held. He points out that Trustees would be able after conversion to sell enough of the loan to cover the money borrowed.

A Telegraph Company's Patriotic Offer.

Mr. McKenna announced that the Eastern Telegraph Company had patriotically offered graph, free of charge, full terms of the prospectus to place within their sphere. After the Government had gratefully accepted the offer steps were being taken to make the terms their parts of the Empire.

A Voluntary Principle in Enrolment.
Quite Satisfactory.

LONDON, July 1.

Officially announced that enrolments have been so satisfactory that the voluntary principle is justifying itself. Twenty thousand have been enrolled in the last 10 days.

British Trade with Neutrals.
Friendly Arrangements.

LONDON, July 1.

Great Britain, seeking to facilitate trade and remove the causes of neutrals arising from the British blockade, has made friendly arrangements with Holland and Belgium and has now sent a commission to Stockholm to discuss a similar scheme with Sweden.

Revenue of the United Kingdom

LONDON, July 1.

The revenue of the United Kingdom for the past quarter amounted to £51,281,524, an increase of £10,796,495. The Treasury for the period including proceeds of the Treasury Bill amounting to £221,170,423; and the proceeds of the quarter chargeable against revenue £283,474,582.

500 R. C. Medals.

For Conspicuous Bravery.

LONDON, July 1.

The 'Gazette' announces the award of Distinguished Conduct medals to

TELEGRAMS.

men serving in France for conspicuous gallantry and zeal. Many stirring episodes by all arms are recorded.

The Tea Trade's Annual Meeting.
Lord Crew Condemned For Vetoing Labour Bill.

LONDON, July 1.

Presiding at the annual meeting of the Indian Tea Association Mr James Warren said that, in view of the uncertainty of the outlook when war broke out, they could congratulate themselves on the comparative speed with which the position had been cleared. Despite Russia's inability to take her usual share, the demand was able to deal with the large supply. The working classes had more money to spend, and the requirements of Government, specially for the Army, had been very considerable. Condemning Lord Crew's vetoing of the Labour Enticement Bill, he said that if anything in it had been prejudicial to coolies the Bill would not have been sponsored by the Indian Government. The Committee were continuing to press their claims and hoped to have better news for the industry next year.

A Steamer Torpedoed.

LONDON, July 1.

Twenty of the crew of the steamer 'Scottish Monarch' torpedoed yesterday morning sixty miles south of Queenstown, have been picked up and landed at Waterford. The 'Scottish Monarch,' a vessel of 7,500 tons, was proceeding to Manchester with a cargo of sugar. It is believed that the rest of the crew are safe.

Naval Affair on the Danube.
British Officer's Daring Feat.

LONDON, June 30.

The Distinguished Service Order has been conferred upon naval Lieut. Commander C. L. Kerr for the gallant affair on the Danube on April 21 and 22. With a British picket boat he reconnoitred Austrian monitors at night-time and torpedoed one under very heavy fire. The waterborne was boldly and skilfully conducted. Gunner W. Long, who fired the torpedo, received a Distinguished Service Cross.

Miners' Dispute Settled.

LONDON, July 1.

The South Wales miners' dispute has been settled as a result of a visit to the district by a deputation from the Government headed by Mr. Henderson. The men will resume work to-day.

An Aviator Killed.

LONDON, July 1.

Flight Sub-Lieutenant L. Watson has been killed near Eastbourne. He started on a long distance flight. The villagers heard an explosion and the machine crashed to the ground.

FRANCE.

A Particularly Violent Battle.

LONDON, July 1.

PARIS.—The battle in Argonne is particularly violent. A communique reports the repulse of two further attacks. Another violent engagement at Metzeral completely checked the Germans who sustained important losses.

A Paris Statement.

LONDON, June 30.

PARIS.—The French have made further slight progress in the battle of Arras. The Germans developed a new attack on Metzeral at two this morning. This was easily defeated.

The Fighting in Lorrette and Souchez.
Advantage of the Heights.

LONDON, June 29.

A German account of the fighting in the neighbourhood of Lorrette and Souchez, published at New York, concludes:—The next defensive line is a long way in the rear. If the French gain all the hills, their artillery will sweep the plains ahead. That probably means loss of Lille and possibly the rolling up of all the German line." ("Pioneer's" special cable)

A Paris Communique.

LONDON, July 1.

PARIS.—A communique says:—After ceaseless bombardment for three days the Germans in Argonne attacked twice but were repulsed. They again attacked and succeeded in gaining footing in a section of the French lines near Bagatelle. Elsewhere they were thrown back after a violent fight. There were artillery duels on the banks of Yser and north of Arras. There is calm between Oise and Argonne.

RUSSIA.

Bombardment of Windau by the German Navy

LONDON, July 1.

PETROGRAD.—An official statement says.—A squadron of the German warships including the coast battle-ship, four light cruisers and several destroyers bombarded Windau and attempted landings.

These attempts were repulsed and an enemy destroyer was sunk by a mine.

Our destroyers engaged the enemy cruisers and destroyers protecting the operations against Windau from the north and forced them to retreat.

A Russian Communique

LONDON, July 1.

PETROGRAD.—It is officially announced that the enemy's offensive between the rivers Vepz and Bug on the front from Zimnice to Sokol continues. We repulsed the attacks on Bug and the Gnialipia on Monday and Tuesday. Noticing that the enemy were crossing the Dniester near Haliuz we took the offensive and threw the enemy back capturing several hundred prisoners.

TELEGRAMS.

ITALY.

Ambassador Recalled.

LONDON, July 1.

The Italian press announces that the Ambassador has been recalled from Constantinople.

NORWAY.

Three Norwegian Vessels Sunk.

LONDON, July 1.

The German submarine "U 39" has sunk the Norwegian ship "Cambuskenneth" United States for Mersey, and the Norwegian barque "Coryra" both southward of Cork. The submarine took off eight of the former's crew, who were Germans. The rest have been landed.

The Norwegian steamer "Gjessø" has been sunk by a submarine off Tyne.

MONTENEGRO.

Montenegrins Take Skutari.

LONDON, July 1.

ROME.—Montenegro has occupied Skutari and Alessio and has sent a note to the powers explaining that she was compelled to do so by Austrian intrigues in Albania, the object of which was to prevent Montenegrin troops from going to the help of the Serbians, which they are now able to do.

GERMANY.

Talk of Peace Mischievous.
German Papers' Opinion.

LONDON, June 29.

AMSTERDAM.—The "Lokalanzeiger" states that the Army Command in Brandenburg has forbidden the manufacture of cotton goods.

Socialist papers in Cosnigsberg and Goerlitz have suppressed for reprinting the peace articles published in the "Voswaerts."

The semi-official "German Press" in the "German Press" affirms that Germany's enemies should ask for peace. This section of its press expects that Germany will be decided. Till then we must fight and remain united.

Drought Breaks.

LONDON, July 1.

AMSTERDAM.—The drought in Germany broken.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

War Telegram to the Viceroy.

SIMLA, July 1.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated the 30th June:—

Russians Retreating Behind the Bug.

A Russian communique of the 29th June says that the enemy reinforced by French German troops made most desperate attacks between the Dniester and the Gnialipia to throw into confusion the Russian retirement, but failed after suffering enormous losses. The German report having repulsed the Russians across the Gnialipia and say that further north the Russians without awaiting attack are retreating behind the Bug.

Advance of great German forces.

Of the fighting in Northern Galicia on the Polish frontier the Russians report advance of great enemy forces and repulse on the 27th June and on the 28th June several desperate German attacks in Tomaszow region. A German report says that under pressure of the Austro-German advance, the Russians are beginning to evacuate the positions in Tarnow district and Lower San and the Austrians report that the Austro-Germans occupied Tomaszow within the Russian frontier. There is a lull in Neimen-Narew and the left bank of the Vistula fronts and in the Shavl region the Russians repulsed weak German attacks.

Artillery Active Round Souchez.

The French report artillery activity round Souchez and their recapture of some of the sunken road between Anoses and Ablain. At Bagatelle in Argonne there has been incessant fighting the enemy using air torpedoes and grenades.

In the Trentino Region.

The Italians report very vigorous artillery action in the Trentino and repeated Austrian attacks in the Isonzo region persistent bad weather has rendered operations extremely difficult. Isolated Austrian attacks were repulsed.

Waste a National Danger.

Mr. Asquith speaking at Guildhall on the new war loan said:—Every advantage which is given to a big capitalist is granted also in some degree to the smallest supporter of the country's credit and under such conditions the success of the loan is now absolutely secured. He urged economy upon all and said that the waste whether by individuals or communities was nothing short of national danger.

The Viceroy's Good Wishes.
To the Bengal Ambulance Corps.

SIMLA, July 1.

The following telegraphic correspondence is published for information:—

From H. E. the Viceroy to Colonel Nott, Commanding the Bengal Ambulance Corps.

లండును జూలై 1:— వెల్స్ గ్రాడు వెల్స్
నదుల మధ్యనున్న జేన్ మొదలు సోకత్ వరకు ఈ
నదులను కేతువు లింకను మమ్మలను తలపడుచున్నా
వని పోలవద్ద కేతువులను వెళుకకుతరియితిమి క
కేతువులు నీవ్వురుగదని దాటుటను జూచి మేమేవారి
యోడించి, వారిని వెల్స్ నందులనుండిని ఖయదీల
జిమి అని అధికారులు ప్రకటించిరి.

ఇటలీ

టర్క్ లోనున్న ఇటలీరాయబారిని రప్పించుట.

అండను జూలై 1.—కన్స్టాంటిన్ పోలలో నున్న మా గాయబారిని స్వదేశమునకు రప్పించితిమని ఇటలీ ప్రతిపక్షము ప్రకటించినది.

మాంటెనీగ్రో

మాంటెనీగ్రోవారి యుద్ధము.

అండను జూలై 1.—రోమా-మాంటెనీగ్రోవారు మాంటెనీగ్రో అలెక్సింద్రోను పట్టుకొనిరి. మేము స్వయంగా వారికి సహాయముగా సేవలను పంపకుండ నభ్యంతరము కలిగించుటకు అస్థియవారి అల్బానియాలో కుట్రలు పన్నుటకులను మేమీ పట్టణములను పట్టుకొనవలసి వచ్చినది. ఇప్పుడు మేము మా సేవలను పంపుటకు వీలు కలిగినదని మాంటెనీగ్రోవారు మహారాష్ట్రములవారి కందరికీ తెలిపిరి.

నిర్వసి

మాంబులపై నేతను నిషేధించుట.

అండను జూలై 1.—అమెస్టరుడము. బ్రాండెనబర్గ్ లోని నివాసితులను మాంబులను నేయనాడదని యాజ్ఞాపించిరి. తాళలాంబులగున పత్రక ప్రాసినది.

మరింతపత్రకలను గూడ నిలుపుచేయుట.

సంధిచేసికొనుట యత్నమునని కర్వరట్టు పత్రకలో ప్రకటించిన వాస్తవమును మరల ప్రకటించినందులకు కొంత నిర్వబద్ధులగునట్లు పట్టణములలోని పాంథికవాదుల పత్రకములను నిలుపబడినది.

అర్ధాధికారపు జగ్గరు పత్రకము సంధిమాచన చేసిన వారిని కనీసర తిట్టుచు నిలువ ప్రాసినది. జర్మనీ దేశపు క్రతువులే ముందు సంధికోరవలెను. అప్పుడు మనము మరల అను నిర్ణయించవలెను. అంతవరకు గూడ పోరు జరిగి తీరవలెను. మరియను మనలో గృహకలహంబులుండ గూడదు.

జర్మనీలో వర్షము కురియుట

అండను జూలై 1.—అమెస్టరుడము- జర్మనీలో వర్షము కురియుట వలన నష్టపోయితిమి తెలిసినది.

లోరెట్టోపాచెజాలలో యుద్ధము

అండను జూలై 1.—లోరెట్టోపాచెజాలలో జరిగిన యుద్ధము జర్మనులకు లెవీరని న్యాయాధ్యక్షులలో పుడినది. మరల నేర్పరచబడినవైద్యపక్షి చాలయారకుకత్తులనున్నది. ఈకొండలన్నటిని పరాసువాసుకొనినవో వారిభిరంబులు ముందున్న మైదానము కాక్రమింపగలుగును. అటుజరిగినవో తీరిన యుద్ధము నైద్యపక్షి వెనుకకు పోవుటయును

అండను ప్రభువును, ప్రభియు

బొంబాయికి దయచేయుట

అండను జూలై 1.—కెల్లింగడకు ప్రభువును ప్రభియు బొంబాయికి దయచేసిరి. దీనివలన బొంబాయిగర చాల సంతోషము కలుగుచున్నది. వీరిక్కడ కొద్దిగాలు మాత్రమే యుండును. కన్నకాలములో గన్నకును నిభ్యాయు సాధారణ యుగ బొంబాయిలో మకాముచేయుట మాత్రము ప్రారంభమైన తరువాత జాతిగనేలేదు. వీరు మనముగా వాడిక్కడకు వచ్చిరి. ముందు గురువారము తరువాతను. దెబ్బలు తీసిన ఆంగ్లేయభారతీయు నైనికున్న వైద్యకాలము ద్వీపి, అదిచారమునాడు నైనికుల బాంబాయికి వెళుచుండెను.

బొంబాయి రాజధాని.

నాగేశ్వరుగ నుండుట.

అండను జూలై 1.—ఇక్కడ అపరిమితముగ నున్నది. బొంబాయి నుండి 80 మైళ్ళు దూరము. నామాంబులను పోయినది కురిసెడికర్వములో నిలగనివలసి వేడినందున, పట్టణమున, ఇనివరకు ఎండల కను అపరిమితమున ప్రతిపక్షము తిడితిడిగ నుండి

అన్ని జిల్లాలలోను అనుమతముగ కర్వము కురిసినది. రాయలు విత్తములను పట్టుకొనుచున్నాడు. వీరుసమర్థముగ నున్నది. విత్తములకును పనులకుమేతకును కొడవలేదు. సింధుజురారులలో ధాన్యములగు కొద్దిగ వెరిగినది. తక్కినవోట్ల నిలుకడగనున్నది.

ప్రతి విజయదినము

కేసు జరుగుచుండుట.

బొంబాయి, జూలై 1.—1915 సంవత్సరములో బొంబాయియందు ఊరక ప్రతిభేను తగలబడినది. కర్వము జప్తి కంపెనీకి విజయదిన కల్పాంతివార్తను, మజిలీనాన్నీ, కేతరిజీవీగజీ అనువారివద్దనున్న 1944 తగలబడిపోయినది ఈప్రతిభేనుచేయించిరి. భీమాకంపెనీవారు రమారమి అయిదు లక్షలరూపాయలను చెల్లించిరి. ఈ విజయదిన సాక్ష్య అవహరించినది చేసినట్లు ఫిర్యాదులు చెప్పుచు న్నారు. భీమాకంపెనీవారు పుట్టికి 22000 రూపాయల వంతున చెల్లించిరి. దీనిలో వీరు పుట్టికి 300 రూపాయలవంతున అపహరించి తక్కిన దానిని మాత్రము అసలు ప్రతిభేనుచేసినవారికి చెల్లించిరి. 20000 చెల్లునాడ అన్ని వలనను, వీరివలనను నష్టము పోయినది. దీనికి భీమాకంపెనీవారు 10 వేల రూపాయలను చెల్లించగా వీరు 10000 రూపాయలను కాపేసిరి. వీరు చేసినతప్పును కప్పిపుచ్చుటకై తప్పులెక్కలను చేసిరి. వీరి ఎన్నెన్నో పోలీసుకర్తలలో చీఫ్ సీడెన్స్ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించుచున్నారు.

కలకత్తా

కెప్టెను చార్లసు గిల్బురుగారి మరణము.

కలకత్తా జూలై 1.—కెప్టెనుచార్లసు గిల్బురు ఐ. ఎస్. ఎం. డి. గారు నిన్న కలకత్తా జనరలు ఆస్పత్రిలో చనిపోయిరి. వీరు ఆరవసంవత్సరములనుండి, ఫ్యాక్టరీలలో పనిచేయుటలో ఆరోగ్యమును పరిక్షించు అధికారిగ పనిచేయుచుండిరి. చై బాస్సా, ధూరీ, దివాజపూరు, సీరంపురము, సంబలపురములలో వీరు నివిలసర్వకరముగాద కొంతకాలము పనిచేసిరి. లైరాలమిద దండెత్తినప్పుడు, వీరు రావులపిండిలో వైద్యకాలముందు పనిచేసిరి. వీరిని నిన్న మిలిటరీగౌరవములతో భవానీపురమున్న స్థానములో పాలి కెట్టిరి.

లాహోరు

లాహోరు కుట్రకేసు

పరానీ పట్టుకొనబడుట.

లాహోరు జూలై 1.—లాహోరు కుట్రకేసులో పరానీ పట్టుకొనిరి. ఒకటి రెండు గోజుల క్రిందట చేపి యార్వగును జిల్లాలలో కొక గ్రామమునందు పట్టుకొనబడినది. ఇదిని పట్టుకొనవారికి 2 వేల రూపాయల బహుమతి చేయబడవని దొంగతనమువారు ప్రకటించిరి.

నేగాహోరు ప్రుద్ధిగో కేసు

లాహోరు జూలై 2.—నేగాహోరు బందిపోటు కేసును రాగోవిందరాయగారు విచారించిరి. ప్రస్తుతము 80 గురు మద్రాయిలు విచారించబడిరి. 80 గురు పరానీయెవారు. ఒకడు కొట్లో చనిపోయెను. ఈబందిపోటు ఫిబ్రవరి 20-న లేదిరాత్రి జరిగినది. పాతికమంది హిందువుల ఇండ్లకు, కాలుగుదుకాణములకు దోచుకొనబడినది 30 వేల రూపాయల అసిదోచుకొని పోయినట్లు ఫిర్యాదులు చెప్పుచున్నారు. అస్తిని దొంగలు లాటెల పనిచేసికొనిపోయిరి వీరు జమాఖర్చు పుస్తకములను కూడ వాళ్ళను చేసిరి హిందువులు దొంగలవలంబ మిచ్చుటకు గ్రామాధికారి చ్యారామాట్లాడిరి. ఆంగ్లేయులు దేశమును కదిలికెట్టి వెళ్లినందు జ్యూరులు వచ్చినందుకు ప్రజావారు సమాధానము చెప్పి ప్రాంతపులను దోచుకొనక మానవనిరి. దొంగలు ఎవరిని కొట్టలేదు. మేజిస్ట్రేటు గారు తీర్పులో నిట్లు వాసిరి. బందిపోటుజరిగినట్లు మరునాడు తెలిసినది కానియుదుకోజులకుగాని నవినశ్చైత్ర రక్తపాత వెళ్లి మాడలేదు. తిరిగి ఆసాయంకాలమే వెళ్లిపోయి వెలసినకు తిరిగిమాడలేదు. మొదటి రోజుల్లో 80 గురు మద్రాయిల పేర్లు ఉదహరించబడినవి. కాని 90 లాటెలమీద ఆస్తిని చేసికొని పోయిన ఒక ఇల్లయినను కోధింబ బడలేదు. గ్రామాధికారి మద్రాయిలో చాలమందిని గుర్తిచెను. పుచ్చపుత్తనలే వెన్నెలకాయించుండెను. దొంగలును నుభముగ గుర్తించవచ్చును. ఇదవత్తుల సాక్ష్యమును బాగా చూచితిని. 42 మద్రాయిలు

నేరము చేసినట్లు ప్రోయమున్నది. మా వాళ్ళను ముప్పదేసి కొగడా దెబ్బలను దేడ్డ మొదలు 7 సంవత్సరముల చున్నాను.

అలహాబాదు

ఒక రిజర్వు ఆఫీసరు

రెజిమెంటును చనిపోవుట.

అలహాబాదు జూలై 1.—రెజిమెంటు ఏ సి కాప్టనేగారికి చాలదెబ్బలు తగిలినట్లెరిగినకు తెలియజేయబడినది. కాని వారావాడే చనిపోయిరి. వీరు రిజర్వు ఆఫీసరు పదవిలో ఏప్రిల్ నెలారమున ప్రవేశించిరి.

సిన్ధూ

బాస్సా జరిగిన దారుణము.

సిన్ధూలో దొంగతనమువారిటుల ప్రకటించిరి:-మతావేళము వలననే బాస్సాలోటి గుర్రాతము జరిగినట్లు కనబడుచున్నది. ఈసూతుకమును ఉత్తాహి-దూధాన వాస్తవ్యులగునిద్దరుమహాత్ముడు సోదరులకును జనపబడినవి. వీటివలన నేనెలవుముగియగ నేరచ్చిపయలం చేసి. ఇతరులకుగూడనిండులో సు: సంధమున్నట్లుకూడిండు కాధానములేదు. తీ. నముగా గాయములు తగిలిట్లు తెలుపబడిన రెడద రెప్టెంటు ఏ సి కొర్ననీ ఐ. ఏ. ఆర్. గారు ఆరోజుననే చనిపోయిరి. ఈయన రిజ గుర్రపుదళములోని వారు. ఏప్రిలునెల కడపట నిజను నిలవ నైసి కొద్దోగలలో చేరిరి.

నేటి యుద్ధవార్తలు

రాజప్రతినిధికినచ్చిన తంతివార్త

హి దూడేపు కాగ్గడన్య పంపుట.

సిన్ధూ జూలై 1.—జూలై 29-న లేది రమ్యవార్త ప్రకటించుచున్నారు:- సిన్ధూ దిక్కి, నాలిపోతును మధ్య వెనుకకు. మరలయన్న రమ్యవార్తను చెల్లించెను చేయి యునని జర్మనులు కొత్త సేనను తీసికొనివచ్చి ఆహ్వానించిరి కా జయప్రదముకాడెను. వారికి చాలనష్టము కలిగి:ది. జర్మలిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:- రమ్యవార్తను నాలిపో, కలెఖామునకు వెళ్లితిమి.

ఉత్తర భాగమున ర మ్య వారు ఎదిరించకుండ బరునది వెనుకకు మరలచున్నారు.

బొంబాయి సరిహద్దులలో నెలియూ ఉత్తర భాగము నందు, జరుగుచున్న యుద్ధమునుకరించి మ్యవాట్లు తెలియజేయుచున్నారు:- చాలమంది క్రతునైనికులు, ముడకు ప్రోసికొని, వచ్చుచున్నారు. టానుమతో ప్రాంతములందు జూలై 27, 28-న లేదియ జర్మనీనా రెరించినప్పుడు వెనుకకు వెళ్లితిమి. జర్మలిట్లు తెలియజేయుచున్నారు.- ఆస్త్రియా జర్మను సేనలు ముందువకుచ్చుచుండుటలన, రమ్యవారు టాన్స్ జిల్లాలోని స్థాములను పానునది దిగువభాగమున-ధలి స్థానములనునదిలే వెళ్లి వచ్చుచున్నారు. రమ్యవార్త ప్రకటించుటలలోనిటానుమతోపు ట్టెలును, బొంబాయి:ట్లు ఆస్త్రియా వారు చెప్పుచున్నారు. ఏమెన నెర్వ్యా ప్రాంతమునందు:- విన్నులావడి ఎడమ కర్వగొనను యుద్ధము జరుగుటలేదు. మరలి ప్రాంతములందు జర్మనులు బహిరంగముగ నెదిరించినప్పుడు, రమ్యవారు వెనుకకు వెళ్లిరి.

సామెజుకు ముఖ్య ఫింగరుల యుద్ధము కరువుచున్నట్లును అస్త్రియాను ఎనో:గుల నధ్య కొంత బాటను పట్టుకొని నట్లును పరాసువారు చెప్పుచున్నారు. ఆర్దోనలోని బాగటల్లి కర్వ యెడ తెగకండ యెడము జరుగుచున్నది, క్రతువులు గాలిలో టాన్స్ జిల్లాలోని ప్రయోగించిరి

క్రెంజినోలో తీవ్రమైన ఫింగరుల యుద్ధము జరుగుచున్నది ఇటీవలను తెలుపు చున్నారు. ఆస్త్రియా వారు పధేసనే యెదిరించుచున్నారు. ఇంకో ప్రాంతముందు కర్వము కరియుటచే నేమియుచే ముటకు వీలులేకుండ నున్నది.

బంగ్లాలో ఆంబులెన్ను సంగ్రహము.

రాజప్రతినిధికినచ్చిన తంతివార్త.

సిన్ధూ జూలై 1.—రాజప్రతినిధిగారు బంగ్లా ఆంబులెన్ను కొరకు వాయుకులగు కర్వ:నాటు గారి కిట్లు తంతివార్తను పంపుచున్నారు:- బాస్సాలో నిగ్రహణము కుభ:పదముగ సాగుగాక యని ఆశ్చర్యమయిచున్నాను మీ లెక్కయో ఉపకారముచేయమని నా సామర్థ్యగు:తులయు సానమ్మనము. నా సమర్థమునాదురు కలకత్తాలోని కొరయన్నాను. దానికి కర్వ లాసాటు: టాన్స్ సమాధానమున పంపించిరి. మీ:గు, కర్వ:దిండు తెలియగా కొరకముగ నెంచుచున్నాము. సంఘముపక్షమునకు కర్వముగ ను నే:మి:వ కడపము లొంగుచున్నాను. మీసమర్థమును నిజపట్టుటకు మేమందరలు ప్రకల్పించుదుము.

జాబులు

I
బ్రాహ్మణ సోదరులకొక విజ్ఞానము

అయ్యా!

కృష్ణమండలమున గల పుల్లెటి యొద్దను ననుమతము గ్రామమునకు మా పాతలలో ననేకులకు తెలిసియే యుండును. ఆ గ్రామములోనొక బ్రాహ్మణుని యింట నివాసము కట్టినందుననే వరుస బంధువులందఱు నేనా నివాసమున కట్టకు పోయియుంటిని. ఆ గ్రామమునందు మహాత్ముని బ్రాహ్మణ స్వహంబులును చెందు వందలకంటె కమ్మవారి స్వహంబులును గలవు. బ్రాహ్మణ స్వహంబులలో కాచి, కమ్మవారి స్వహంబులలో వివాహములు కట్టినందున వధూవరు లూరేగు నపుడు వారెరి యింటి ముందుకు వత్తునో ఆ స్వహంబులు ఆ యింటిలో నుండు. అక్కలు లేచి నిలబడవలయునను ఆచారముగలదట. ఇట్లుండ మే మనటికి వెళ్లినచు రోజు ననే నొక కమ్మవారింటిలో వివాహము జరిగి వధూవరు లూరేగునపుడు మేము విడిచి దిగి యింటికివచ్చి. మాలో నెవ్వరును మై యాచారమును గాని ఆ గ్రామస్థుల సౌభాగ్యము గాని అట్టిగా ఎరుగము. ఇట్లుండ గ మా పురోహితుడు భర్త క నొందు మా నొక కమ్మవారి సూక్ష్మమున యుండెను. మా యింటివద్ద నిలవక వెళ్లిపోయి. ఆ రాత్రి విధి విధానము లేకుండ రాళ్ల వర్షము గుర్పించు మాత్రము మాకు తెలియలేదు. మఱునాడు పురోహితుడు చేసిన తప్పనకు పోయి పుల్లెటి నానే పలువురు తెలియజేసిరి. ఇచటి యాచార మగుటచే మా పురోహితుడు లేచలేదనియు

యుగాక భర్తయు బాధపడుచున్నాడనియు నెరుగక చేసిన తప్పమును మిగుల భావ్యమనియు, మఱియు నెన్నెన్ని విధములనో తుచుకొని యింటినుండి కాని నొక్కరును మామొఱు నాల కింది యాకుంటర క్రేపుల వాడించువారు లేరేరే. పాపము! వారలు, ఆనాటితో తృప్తి నొందక కాబోయి! మేమచటనున్న నాలుగురోజులు శ్రీలనక, కృష్ణలనక, బాబులనక చాటు చాటులనండినకొక్కయమమ పాపమునామ్రములబ్రయోగించుచునే యుండిరి. మాత్రం బట్టి గ్రామములకువచ్చి యెండలు విరువరాధులు దండింపడడో ఎండన శ్రీలు భూమిల్లి రో ఎండన బాలకుల యాద్రాదముమిన్ను ముట్టెనో దైవ మనకేలయి! సాధువులను బాధించు యిట్టి లోకోపకారులను దైవమెట్లు కాపాడునో యెరుగు చెప్పగలదు! ఏది యెట్లైనను యీ కనుమట్టున బోయి గ్రామములకు వచ్చు బ్రాహ్మణ సోదరులు, అట్టి కమ్మవారి యాచార వ్యవహారములు కడు మెలకువనో కనుగొని ప్రసరించి మాత్రం ఆచారణ బాధలకును అమర్యాద కృత్యములకును పాలు గానందురని ప్రార్థించుచున్నాడను.

కుమలవెంటి రాఘవరావు.

II
ఆంధ్ర ప్రకాశిక జూబిలీ మహోత్సవము

అయ్యా!

తమ పత్రికారత్నమున ఆంధ్ర ప్రకాశిక జూబిలీ జరిపిండుటను గురించి మ|| రా|| నెమలి. నుబ్బరావుగారు వ్రాసిన విషయమును చూచి మిక్కిలి ఆనందించుచున్నాను. (వెనకెడనీ కాతేజో ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము స్థాపించబడిన కాలమునందు ఆ సమాజములో నేను నామిత్రులనే కలు సభ్యులు నుండి దాని అభివృద్ధి కొరకు బనిచేయుచుంటిని. ఆ కాలమున ఆంధ్ర ప్రకాశికాధిపతిగారు మా సమాజాభివృద్ధి కొరకు యెక్కువ సహాయము చేయుటయేగాక మా సమాజమునందు జరుగుచుండెడి పాపములును, సంకల్పపురిపోవులు మొదలగునవి తమ పత్రికలో ప్రకటించి, ఆ సమాజమునకు బహుటి ప్రశంసలయందుండు ఆంధ్ర వాఙ్మనసు సహాయమును ఎక్కువగలగ జేసిరి.

మఱియు నేను బళ్లారి సరస్వతిసోదినీ సభ ప్రారంభ దేశమునందుండి ఆ సభయందు సభ్యుడుగానుండి ఆ సభాభివృద్ధి కొరకు పాటుపడుచుండు ఆంధ్ర దేశములకందరకును విశదమై యున్నది. ఈ సరస్వతిసోదినీ సభ ప్రారంభమున మదరాసులోనూ నముగ నాటకములు ప్రదర్శించుటకు వచ్చినది మొదలు వారు చేసిన గొప్ప ఉపకారమును మే మెన్నడును మఱువబాలము. అన్ని గొప్పకార్యములు ప్రవర్తించుటకు వారి కార్యములు ప్రకటించడమే పత్రికాధికారులకు పత్రికనుండుట వారి అధ్యక్షుని భావించుటయే యున్నది.

కాబట్టి ముప్పది సంవత్సరములకు నేనాటితో పోలిక లేక ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి కొరకు చేకూర్చుకొనెను నాటు పడుచుండు ఆంధ్ర ప్రకాశిక జూబిలీ జరిగింది. పత్రికాధికారులకు మ|| రా|| వీ|| కి. పార్థసారథి వారును గారిని గౌరవించుట భాషాభివృద్ధికి. చేకూర్చుకొనమునకు వారికి ముఖ్యధర్మము. కాబట్టి ప్రతి యొకరును వారికి వజ్రలేఖ దేలు పు మ వారి గారి యొక్కతాను సార విమర్శనాత్మకము జయపదముగ జరుగుటకు దగిన ప్రోత్సాహము కలిగించుట ముఖ్యధర్మము సమయముగ విని విను కొనుచున్నాను. మా సరస్వతి సోదినీ సభ వారు ఈ మహోత్సవ కార్యమునకు దగిన సహాయము చేయు నుత్సాహము యున్నారను.

భర్తలో నీ కార్యమును జరిగింది ఆంధ్ర దేశమున కంతయు కీర్తిగలిగించుటకు ఘనవంతుల బ్రాహ్మణులున్నాను. బళ్లారి

వి. మాచనరావు.

సరస్వతిసోదినీ సభ జనరల్ మేనేజరు.

III
లంచాలమాటలు.

అయ్యా!

ఈనెల 18 వ తేదీ దినపత్రికలో నబుజిప్టోగ్రులు వారిచర్యలు ఆన శీర్షికమాడగా చాల శత్రుత్వమున్నది. నా మా లేఖన తన చేరు వ్రాసికొంటు భయపడి టూహించినను అయితే సాధారణముగా ఇప్పటి అధికారుల విషయము అంత భయపడవలసినది కనుపించదు కాని అధికారులవై నేములు వ్రాయుటకు నెట్లైన భయముగ నేనుండును. రిజిస్ట్రారులేగాక అధికారులలో నాటికి దెబ్బదయింది ద్రవ్యాపేక్షతో ప్రజలను బాధించి నానాపాట్లు పెట్టుచునే యున్నారను. కొందరినియమై స్పష్టముగా పేర్లపూడ నెత్తి వ్రాయగలను కాని అట్టివి పత్రికాధికారులు ప్రచురించెదరో ప్రచురింపరో యను సందేహముతో ఇప్పుడు వ్రాయలేదు.

రిజిస్ట్రారులమాట అనగానే ఒక రిజిస్ట్రారుమాట జ్ఞాపకమునవచ్చినది. నేను కొలదికాలము క్రిందట నొక ధావాలా దాఖలు చేయుటకుగాను కొన్ని రిజిస్ట్రారు దస్తావేజులకు చట్టికునకలు కావలసినందున అప్పటికి వాయిదా వారుయోజాబు మాట్రమే ఉన్నందుచే న్యాయముగ నబుజిప్టోగ్రువారి సమక్షములో హేతువులను విన్నవించుకొని తర్వాతకడను ఇప్పించుట పొధించగా "ఏమయ్యా నేను వ్రాసినవాడనా, గుమాస్తాలను నుంచిమాట చేసికొని నకలు వ్రాయుచునుంటే నేను ముహూపేక్షవాడను కాని అంతకు మైననేను చేకేదేమి, వాండ్రును మంచిమాటచేసి కొందరిని తెలపుచున్నాను. అంతట పోయివారిని పొధించగా "ఏమయ్యా యింతిందర, పొద్దుగోదరభావము పంపునో ఒకమాసము కల్లా మీకుకాగి తములు వచ్చివస్తవి. అట్లుచేయు"డని వానిని. నేనువర కన్నదులంబులు మొదలగువానిచే అధికారులను వశపర్చుకొనినవాడను కాకపోవుటచే అప్పటి కార్యకర్తలనుబట్టి మరింతపొధించితిని. అంతట వారు చెందునానో నిర్భయముడల ఎల్లుండికి మీకాకతము లిచ్చెదమని చెప్పిరి. అప్పుడునాకు భయముతోచి వాల్లూరుపాయల భక్త్యతో వచ్చేకాకిమునకు ఎనిమిది రూపాయలొకరికిచ్చిన యెడల తక్కిన అందరికి యెనిమిదివ్వలనీ వచ్చునో అని యామాటల నే ఆగమూస్తాతో చెప్పితిని. అంతట ఆయన "అదంతానేకొంకయ్యా, చులో మేము అందరము కరుణించి నీవరియెట్లాగో పూర్తిచేస్తా" అనేమాటలతో కాలముపుచ్చెను. ఈసరికాము నాకున్న రిజిస్ట్రారువారికిన్ని తక్కిన గుమాస్తాలనున్న గూడా చాలా సంభావణలు జరిగినవి. దెబ్బతెచ్చలేనివాడనుగుటచే అంతట ఉపేక్షించి ఊరకుంటిని. ఇట్లుండ విషయము లింకా అనేకములు చూచుచున్నాను. వింటున్నాను. ఇందు విషయమై వ్రాయుటకు విలువైనదల ఆయా కేసులలో సహా వ్రాయగలను. గ్రంథము చాలా పెరిగినందున నిల్పి జేసివారను.

బందరు ఆర్. శ్రీనివాసాచార్యులు.

IV

నరసాపురము తొలూకాభివృద్ధి సమము.

అయ్యా!

ఈ సమస్య మిప్పటికి దాదాపేడమిది సమాధిరముల నుండి బహుమతి పోషింపే నాంధ్ర శ్రీల వివాధికులను జేయు భారము వహించియున్నది. కాని ఇప్పటికి కను నాగి నేర్వలసిన అంశము లెన్నియో యోచించి, అచిట్లు ఒకటి రెండు పుస్తకములు పతం గ్రంథములుగా చేసియిండుట కడు శోచనీయము. చరిత్ర లేక కామ్రము అని శీర్షిక క్రింద

నొక మారు శ్రీ దర్బారులోగొన్ని ప్రకరణములను జేసి యున్నాను. వచ్చేడి సంవత్సరమునకు మహమ్మదీయ మహాయుగములో మూవ ప్రకరణము వరుసగలసివట్టు గాల్గిదెలియుచున్నది. ఇట్లు వేయిలవలసి హిందూదేశ చరిత్ర ఏమియుండెలియ కుండుటయేగాక చారికల మనయుల హిందూదేశమును గూర్చి తప్పటి ప్రాయములు గలుగుటకు గూడ విలుగలదు. అశోకని గురించి చరిత్రయెడల నితరుల కాలమునందును మా దేశ మట్టి యాత్మ దేశముండే యున్నదనియు, తదితరరాజులెల్లరును ఏకచ్ఛతాభివృద్ధి, వహించియున్నాని గూడలండుట స్వ సాధారణమని వేరే చెప్ప నక్కరలేదుగదా.

ఇంతేగాదు. చతుర కలసిన అంశములు గొన్ని నేర్పబడెదలె. అంతేను దేశమునందు వలెగాక మన మాతృ భూమి శ్రీలకు ప్రత్యేకముగా గొన్ని పనులు నియమించి యున్నాను. అచ్చట పురుషుల వలెనే యాచారాంగ్రును, అన్ని పనులు చేయుచున్నాను. ఇక్కడ అట్లుగాక గలెలు స్వహాకృత్యములందే యుండవలెనియు, తదితర సంగతులు మగవారలకు వదలవలెనియు బూహ్యము నుండియు వచ్చుచున్న యాచారములేగాక హిందూమతమున బోధించుచున్నది.

ఇత్యది వ్యాఖ్యానింపదుగాదు. శ్రమవిభాగముచేసెన్ని పనులును స్వగమన చక్కగాను ఆరుకు మన మెరుంగుచుము. అబలలు అబలలగుటబట్టియు, వారియందు అలసత్వ పట్టకుండుటబట్టియు, నింట్లట్లునుండి పనికెడల తెంచుకవచ్చు పని వారే దగినదైయున్నది. కనుక తమ స్వహాకృత్యములను సరిగా జరుపుటకు విలుగానుండు అంశములను బోధించుట ముఖ్యాంశ్యము. అత్యధి యెన్నియను (స్వహానిగ్రహణము) ఆరోగ్యకామ్రము మొదలగునవి. ఈ గ్రంథములను తప్పక ప్రతిసంవత్సరమును పాఠకులచే జరిపించుచుండవలెను. ఏదో యొక సంవత్సరము కలరా" యను పుస్తకముల బోధ చేసిన మాత్రమున వారి కిసంగతులు తెలియుటద్వారా.

ఇంతకన్నను గొప్ప అంశమునుగూర్చి యింకను చెప్పలేదు. ఏదేక మైనను కృత్రి గాంచరదెన్న మొట్టమొదట నాదేశపు శ్రీలకు సంతుకు గానలసిన సంగతులన్నియు బోధించుచుండవలెను. మంచికో, చెడ్డకో భరతఖండము ప్రభవము నుండియు మతవిషయములయందు ముందం జ చేయుచున్నది. ఇంక మాంచైనను మనమభివృద్ధి గాంచరదెన్న మతవిషయములేకనే యని యెఱుంగవలయును. మరియు నీ వరకు దేశములన్నియు మత బలిమియు, తన్మూలముగా జనంబుల మనంబుల నుండు సంపదము తగ్గుట వలన క్షిణదేశకు వచ్చినచరిత్రకారులు మగల మరల చెప్పి యున్నారు. రోమున కంత్యకాలము సమీపించుట కిట్లు మే ప్రజల కారణము. భరతఖండము మొదటి నుండియు 2 వ క్రమములనుభవించిన దైవము, తక్కిన దేశములకలె యిప్పటికింకను న్యాయమును నాగరకతలెగియుండుట.

కారణము హిందూమత బలిమియేగాక జేగొండుగాను.

మన దేశమునందు బుట్టిన గొప్పగొప్ప వారలందఱు మతమునం దెక్కుడభిమానము గల వా అక్కర మొదలగు వారల సంకతి చెప్పగ జేయుముక్తి ప్రకారమున కాగలదాదల్లడిల్లుకప్పుడు మొఱలాయల బాధకుండి యిట్లు గట్టిని శివాజీ యెట్టివాడో యందగు నె: కాలమున శ్రీరామ నిలయునునకు బోయి తన స పున కర్పించెనని యొక ప్రతితి గలదు. అంతదూర. గాంధీ, కాళూర గార్ల గొప్పతనమునకు గారణ చేయుహింపుడు.

కనుక మత విషయములు బోధించుటకును గుణ: సమ్మతునుగొన్ని పుస్తకముల నేటికే బరిష్టాగంధగా. నేర్పరచుండవలెను హిందూమతము యొక మాలమ మాత్రము నేర్పరలెనని నానుభి సాయ: పాటు రామానుజ చహాధారతాది కర్తవ్యము తాధర్మముల బోధించి భాగ్యముల వా: చుండవలెను.

నరసాపురము. య. నా.

జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను నే వలన అన్నము పచనముగును. జీర్ణశోశవ పు రససావము క్రమముగ గలుగును. ము మూనును. 25 మాత్రల డల్కి అమృతాంజనం డిపోరి తంబు

రాజన సంగీతములు

(మొదటి కథావళి కనకమ్మగారు)

IV

జర్మనీ గూడ నుంచి వానికులే అయినను బ్రిటిష్ వారిలో సమానులు, కాబట్టి జర్మనీవారికుండు మహా నాక అన్నయు వారి నాకా కనుకలందు భద్రముగనున్నది. వానిని బ్రెటికి రాకుండునట్లు ఇంగ్లీషువారి వావనియు ఆఫ్రుదల చేయుచున్నది. ఆ గొప్ప నాకా ఇంకాను వెనుకదేవుడు, తమ వావలకన్న ఎక్కువ సుఖ్యవానుండు బ్రిటిషువారి వావలను ఒకటొకటిగా నశ్యుడైపోయి యుంచునెంచి జర్మనువారు జలాంతర్యామితులని వావలను అతి సౌవుడుగ నిర్మించి వాని వేరు వేరు భాగములను కట్టించి రెక్కయిన ఆఫ్రెండు మున్నగు రేవులకుగొంపోయి ఆ రేవులలో వాటి వివిధ భాగముల జరిగించి వావల స్వేచ్ఛించిరి. ఈ వావలు సమద్రములోపల పోగలవు. కనుకనే వీరికి జలాంతర్యామితులను వేరు గలిగెను. వీరికి అంగ్లీషు భాష నందు సబ్ మెరైన్ లు అనిచెప్పుదురు.

ఈ వావలకికముగా సమకూడిన పిమ్మట జర్మనీ వారు ను ఇంగ్లీషువారిమీద మట్టడి క్రైటించిరి. అది మొదలు యుద్ధవావలకు వర్తక వావలకు భేదమిందుకయ్యెను. పర్యవసాది కనుబడిన వానిని పిలుచు నుండిన జర్మను సబ్ మెరైన్ లు ముంబదోదంగెను. వీనిలో కొన్ని వ్యాపార వావలు ముంచ బడుచున్న వనుట నిజమేనని అందు కలన నాంగ్ల వ్యాపార మున కేలాటి నిరోధమును కలుగలేదు.

యుద్ధ వావలలో వావత్తము లైన వానికి డ్రెడ్ నాట్ లు లేక మాఫర్ డ్రెడ్ నాట్ లు అని పేరు. మొట్ట మొదటి డ్రెడ్ నాట్ ఏప్రిల్ 1862 వ సంవత్సరములో నిర్మించెను. ఈ ఓడ యందు మహత్తరమైన ఫిరంగు లనేకములను ఒకటొకటి కలిగియుండును. ఈ డ్రెడ్ నాట్ వావ క్రికటి నిజముగా నీటిపై జేయుండు పెద్దవర్తముగా పడును. ఈ వావ చుట్టు ఉక్కుతో గవచము చేయఁబడి యున్నది. ఈ కవచమును ఛేదించుట ఎంతో గొప్ప ఫిరంగులకుగాని యలవికాదు. ఓరియంట్ అను పేరు గలిగిన డ్రెడ్ నాట్ వావకుండిన ఉక్కు కవచము 12 అంగుళముల దిట్టముగనుండెను. ఆ వావలో ఇంకొకటి మోరము వరకు క్రయోగించుటకు కత్తిగిరి టుకంటిన్ బ్రికటి అయి యున్నది. ఇందు భాగముగ ఆంగ్లీషు గోళములు కలిగినటు వంటి పది ఫిరంగులుండెను. ఆ వావకుంటు ఇరువది వాలుగు మైళ్ల వ్యాసం పోగలిగి యుండెను. ఈ డ్రెడ్ నాట్ ల కన్న చిన్నవియగు యుద్ధవావ లనేకములుగలవు. వీటిలో అతిశీఘ్రముగ వెళ్లి క్రేకు వావల సమూహమును కనుగొన గలిగి డ్రెడ్ నాట్ లో గూడ యుద్ధము సుఖ్య శక్తిగలిగిన కొన్ని వావలకు క్రూయిడర్ అనిపేరు. చిన్నయోడలను కాపాడుటకును క్రేకు దేవుల మట్టడించుటకును వారి వర్తకపు టోడలను, పట్టు కొనుటకును ఈ యుద్ధపు టోడలు మిక్కిలి యుపయోగ పడుము.

టార్పిడో పడవలు అంతకన్న చిన్నవి. వీరికి ధ్వంసక అనిపేరు. ఇవి విశేషమెత్తయినవి కావు ఇవి యతి గ్రంథయాణము చేయఁగలవు. యుద్ధవావల సమూహ వినిశ్చయములకెక, శత్రుములలె సమయోగపడును. వీరి యుద్ధవావల సమూహములో ఈ టార్పిడో టోట్టు లుండిగలవు. ఈ టోట్టు బ్రిటిష్ సముద్రతీరమును అతి ఎక్కువ రక్షించు చుండుటకలన నాంగ్లీషు రేవులపై ఓడి ధ్వంసముచేయుటకు జర్మను వావలకులకు సా మున్నది. కన్న మిక్కిలి చిన్న వారికి జలాంతర్యామితులని మీదను నీటిక్రిందను సంచరించగలవు. ఇవి చురుచుటకు పెద్దబేలనలె ముందును. ఇవి పు మైతము కనుగొనుట బహుకష్టము. ఈ గొట్టుముగలను. ఆ గొట్టుమునకు వైభాగ ము కలను. దానిక్రిందభాగమున ముత్యముక గొట్టుమునకు చుట్టుప్రక్కల సముద్రము నుంచు బోట్టును ఆ యుద్ధములో బ్రతి గొట్టుమునకు వెనకొకటి అనిపేరు. ఓడలు నీటిక్రిందచాల కాలము ఉండ ము దానినుం దమగ్నబడియున్నది. పునా పెట్టుబడిక గొట్టుమునకు క్రిందభాగ అద్దమున ఒక సుమధ్యుడెప్పుడును చూచుచుండు ను. క్రేకువుల ఓడ సమీపమున వచ్చుచున్నదని తెలిసికొనిన

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

ఆర్యాధి కృత

హిందోష్టుత్యమునుజెలుపు చరిత్ర గ్రంథము.

అన్ని మతములకును ఆర్య మతమే తల్లియనియు; అన్ని భాషలకును, ఆర్య భాషయే మాతృకయనియు; అన్ని దేశములలోను హిందూదేశమే భూతలస్యయనియు; నానాశాస్త్రములకును ఆర్యలే కర్తలనియు; ప్రపంచమునందన్ని జాతులలోను ఆర్యలే నాగరికాగ గణ్యులనియు; ఆర్యులపరిశ్రమములు, ఆర్యులవాణిజ్యము, ఆర్యులకృషి, అనుపనానాభివృద్ధి నొందెననియు; ఆర్యులు కాలిడని భూభాగము లేనేలేదనియు, శౌర్యము, స్థూర్యము, పరాక్రమము, ధీమ, భూదయ, పరమత సహిష్ణుత, సత్యవీరత, దానలత, అన్యోన్యత, ఆర్యుల యందు సహజగుణములనియు; ఈపు స్తకమునందు నిరూపింపబడును.

హిందువులు, షిక్షిపారు, మూఘలు, అని ప్రస్తుతకాలమున గొండలుకలందు తలపులును చెప్పెను మాటలును చూచెను చూపు నను, నిరాధారము లయినవనియు, ద్వేషపూరితములయినవనియు, సీపు స్తకము సయుక్తికముగు జవాబు నిచ్చును.

ఆర్యసంతతి వార మనుకొను ప్రతివారును తెలిసికొనదగిన విషయము లిందుగలవు. కొనువారిలకు సౌలభ్యము లిగించుటకయి, ఖండఖండములుగ ప్రకటించబడును. గ్రథము ఖండము ఆగస్టు మొదటి వారములో వెలువడును. యుద్ధసమయము గాన కాగితము వెలలు ఎక్కువగుటచే కొద్దిప్రతులు మాత్రమేతయారగు చున్నవి. కావలసినవారు వెంటనేదెలువ వేచుచున్నాను. వెల ప్రథమభాగము 0-8-0 లు మాత్రమే. పోస్టేజీప్రత్యేకము.

91 లన్నా పిల్లవీధి, జి.టి. మదరాసు. అ. సీతారామయ్య.

కొత్త రెటని అనుసరించి చేయబడినది. కామినీయా ఆయిర్.

ఏ స్త్రీలకు తమ పెండ్లుకల సుందరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాతిసోపుటమనకలె నిన్, బజారులో కొరకెడు నూనెలనువాడకూడదు. ఎందుకనె పెండ్లుకల యేకాగణము కల్ల రాతిసోపుచున్నచో అది తెలియనివాడిరి తయారచేయుచున్నాను. ఈసంగతి స్త్రీలు అల్లాచించవలయును. ఈ కామినీయానానె మూలకలనుండి నూనె సంగోధనప్రకారము తయారచేయబడియున్నది. ఈనూనె పెండ్లుకలనురాజ్య పురుగులను నశింపజేయును. దాని కలన పెండ్లుకలను రాలక తిరిగి వెనుగుచుండును. ఈనూనె పెండ్లుకలను పలుకులెన్నుగ చేసి మెదడును చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక వరమూమెయున్నది. ఊరుపేరు తెలియని యెటువంటి పల్లెటూరువానికిగూడ కామినీయాతైలము తెలిసియున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కఁడువలెను. అది పెండ్లుకలకు నిగనిగలాముట్టి సహజమయిన కల్ల పెండ్లుకల కలిగించి కరన్ననకు చుకవట్టిది మెదటికి కొత్తసాంపుసార్ని మిక్కిలి యింపము నున్నన మిక్కుముగా గలిగి యుండును. ఇది అన్నిటికంటె ఎక్కువ చురుటంబట్టి మెనునూనెను ఒక బంగాళా నూనె అలహాబాదు వస్తుప్రదర్శనమున ఒకయోగ్యతా పులికయ నొసంగియున్నాను. మతి ను మేయకోరకయ 4-10-10 కాంతా సాత్తములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినీయాతైలము మొక్క గుణమును పరీక్షించుటకు ఆరకా స్థాంత

పంపినయెడల ఒకసారికి ఒకపయోగింపదగినంతమొత్తముగ ఒకబుట్టి తైలము ఇవాయుగా పంపబడును. వెల సీసా 1-కి నూ. 1-0-0 నూనెసీసాలకు 2-10-0 ని. పి. ఖర్చును చేరు. (ప్రతి చిల్లరదుకాణములో కొరకును.) సోదీపజంటు:-అంగ్లో ఇండియన్ క్రస్ అన్స్ కెమిక్ కంపెనీ, నెం. 15కి జూమూమసీదు, బొంబాయి మద్రాసు ఏజెంట్:- మేకా పురయోత్తమ మూర్తి, నెం29, వై రాబహాద్ శోడ్, పూలంగడిసమీపము, మద్రాస్.

తోడనే అది యెత్తువారును సుంకునది ఎంతవడిగా వచ్చు చున్నది పరికిలించి దానిని పిలుగానండి ముంచుటకు అందలి వారలు ప్రయత్నించు చుండురు. వామ విమానములు సముద్రముమీద చాలటకన అట్లు వాలినపుడు తేలుట కుపాయమును కలిగించి. కొన్ని నాకాయుద్ధములకు యుపయోగపడుచున్నది. వివిధములైన ఇన్ని యుద్ధవావలు ఉభయచతురులందు నిర్ధముగానండినను బ్రిటిష్ వారి వావికా ప్రఖ్యాతికి భయపడి నూ, సామర్థ్యములేకనే వావలు తక్కువ కుటకలతోకేర బజుము బొంబయరున భీతిచేసి, జర్మనులు సావాలము కీసి యొక గొప్ప నాకాయుద్ధము అయినను నేటివరకు బ్రిటిష్ వారితో సహపలేన. బ్రిటిష్ వారికను కొత్తకొత్త వావలను నిర్మించుచున్నాను. ఈ నిర్మించుచున్న వావలు పూర్తియైన జర్మనులలో పీరు సుఖపు నాకాయుద్ధముండ జయమొందుట కులభ నాకాయుద్ధముండకపోవువా? ప్రస్తుతమున మిత్రముండ లికి గలిగిన సుసహాయములు, అనుకూలములు జర్మనువారికి కలుగలేరవు. ఎట్టికొక సమ మిత్రముండలికే జయము సంభ వించుట స్వభావ సిద్ధముగా నున్నది.

ఆర్యోక్త శాస్త్ర పుస్తకములు:- సామన్య జనుల కాశోక్త నిధులకు బోధించు వద్దేముతో ఆర్యోక్త మండలి నొక దానిని చూచి క్షామమును తరపున స్థాపించి నియమిత గ్రంథములయందు ఆ వేదవారలకు బహుమతులనుకూర్చిచ్చె దమని యాంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యులకు రెండు సంవత్సరములనూడి ప్రకటన గావించుచున్న నాకాయుద్ధ నిరఖాములకు మే మించి ర కుండెడు. ధంభాసులు కొంచెమైనను రాక పోవుట చేతనే రెండవ సంవత్సరముకూడా పోతు జరుపుట నిజపు చేయద మైనది. తిరిగి మూడవ సంవత్సరము పోతు జరిపి బహు

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

మంచిలి పట్టణము. సామాన్య విద్యతోబాటు చేతిపరియ్యనేర్పబడును. దేశీయ పరిజ్ఞానమును సామర్థ్యమును కృత్రిమము కనకూల నుకు విద్యాభివృద్ధి లకలంబింపబడుచున్నది. విద్యార్థి భవన మందు కనకూలగలవు స్రావీక ఆర్యులయొక్క ఆదర్శములు గమనింపఁబడుచున్నవి. ఈ క్రింది కలాపిల్లములందు బోధయే హస్తకళయను గూడిన జ్ఞానమును నిపుణ్యమును పెంపుచేయు మాగ్గడు లేన్స్ పను బడినవి. (1) చిత్రలేఖనము (గ్రీకోయెడు బా మెట్రి కల్) (2) ఉన్న లేఖనము (యెంకోటింగ్) (3) మెకానికల్ ఇంజనీయరింగు (వడ్రము, కమ్మరము, సాతెవని, యంత్రముల నము, యంత్రలేఖనము) (4) సివిల్ ఇంజనీయరింగు (సర్వే యింగు తెవెలింగు, భవనలేఖనము) (5) బుక్ బిండింగు కమర్షియల్ కరస్పొండెన్సు (6) మెట్రిక్యులాటో మెట్రిక్యులాటో సాంకేతిక విద్యలను శాస్త్రమున వారు గవన్న మెంటు మెట్రిక్యుల్ పోతులకు పోషియును జీతములు స్వల్పము. విద్యార్థి భవనమునందు కనకూల కేరలము ఖర్చులు మాత్రమే. కళాశాల కాన్ వెల 25 లాకీ ఖను తెనుగుదెను. కోవల్లె హనుమంతరావు, ఎ.ఎ., బి.ఎల్. ఆధ్యక్షుడు.

